



*Antonius Martinus Slomšek*

# MISLI

SLOMŠKOVO LETO

Letnik XI

1962

Štev 9

Registered at the  
G.P.O., Sydney, for  
transmission by post  
as a periodical.

# MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko  
in kulturno življenje  
Slovencev v Avstraliji

Ustanovljen leta  
1952

Urejuje in upravlja  
P. Bernard Ambrožič  
O.F.M.

Tel.: FM 1525

Naročnina £ 1-0-0  
letno se  
plačuje vnaprej

Naslov: MISLI  
6 Wentworth St.,  
Point Piper, Sydney

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,  
417 Burwood Rd., Belmore,  
Sydney. Tel. 75-7094

Imamo v zalogi že tudi nadaljnje zvezke Finžgarjevih izbranih spisov:

III. zvezek z raznimi novelami. £ 1-0-0.

IV. zvezek z raznimi povezmi  
in igro Razvalina življenja.  
£ 1-0-0.

V. zvezek s slavnim romanom:  
POD SVOBODNIM SONCEM  
£ 1-0-0.

VI. zvezek: Povest o dekletu,  
Gostač Matevž, Mirna pota in  
več drugih povesti — £ 1-0-0.

Vsi zvezki v platno vezani. Za  
poštnino dodajte kak šiling.

Naročajte na naslov: MISLI

6 Wentworth St.  
Point Piper, Sydney

SAMO PETPIH JE ŠE!

Deset kolekcij mohorskih knjig iz Celovca nam je pustil dr. Mikula pred odhodom.

Pet jih je že šlo, pet  
jis je še. Štiri knjige za  
en funt!

PET med vami naj se  
še odloči za naročbo, da  
bomo vse oddali!

"MISLI"

**MISLI****IZHAJAJO SREDI VSAKEGA****MESECA****UREDNIK SPREJEMA****PRISPEVKE DO 5. DNE****VSAKEGA MESECA****— NAJKASNEJE!**

## KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

**VEČNOST IN ČAS** — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

**LJUBLJANSKI TRIPTHI** — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Priporočamo.

**SOCIOLOGIJA** — 3 zvezki po £ 1-0-0.  
Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno.

**NA BOŽJI DLANI** — Kociprov roman iz Slovenskih goric. £ 1-0-0.

**SOCIALNA EKONOMIJA**, zadnje sijajno delo umrlega dr. Ahčina. Dobili smo novo zaloge in knjigo najtopleje priporočamo. £ 1-10-0.

**ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE**. Modern roman, spisal Zorko Šimčič, izdala Kulturna akcija. — £ 1-0-0.

**NOVA PESEM**, 14 prelepih črtic Vinka Beličiča.  
Ocene napisal L. Klakočer v julijski številki MISLI. — £ 1-0-0

**TRI ZAOBLJUBE** — krasna Jalnova povest iz zbirke VOZARJI. — Šil. 10.

**IZPODKOPANA CESTA**, druga zelo priljubljena Jalnova povest, cena: Šil. 10-0.

**JERČEVI GALJOTI**. — Gorenjska povest Karla Mauserja. £ 1-0-0.

**SLOVEN IZ PETOVIE**, zgodovinska povest Stanke Cajnkarja iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

**BARAGO NA OLTAR!** — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo oltarno čast je popisano v tej knjigi.

**PO SVETLI POTI**. Poučna knjiga dr. Franca Jakliča. £ 1-0-0.

**HEPICA**, vesela povesti o gorenjski papigi, izdala Slov. Kulturna Akcija — £ 1-0-0.

**DANTE: PEKEL**. Izdala Slov. Kulturna Akcija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

# MISLI

BOŽJE IN ČLOVEŠKE

LETTO XI.

SEPTEMBER, 1962

STEV. 9.

## "NA, TI SLOVENSKI SVETNIK!"

Po "Družini"

V SOBOTO DNE 27. SEPTEMBRA 1862 pozno podoldne so pokopali škofa Antona Martina Slomška v kapeli na mariborskem pokopališču. V naglici so komaj malo prej izkopali posebno grobničo, ki naj bi jo pokrivala pripravljena kamnita plošča.

Ob odprtih grobnicih so rajnemu škofu zapeli najprej nemško žalostinko, nato so se oglasili pevci mariborske čitalnice in zapeli znano Slomškovo: Nebeško veselje. Ginljivo je bilo poslušati zlasti zadnjo kitico:

*"Le eno veselje še čaka na mé  
v presrečni deželi, kjer mlado je vse.  
Trpljenje v taisto deželo ne zna,  
le tamkaj je pravo veselje doma."*

Množice pogrebcev so postale pozorne. Bilo je prvič, da se je na mariborskem pokopališču pela slovenska pesem. Slovencem so igrala srca, Nemcem je vstajal žolč. Vendar se ni nič zgodilo.

Pol dveh je že bila ura, ko so zadnji pogrebci odšli. Ob odprtih grobnicih je ostal grobar Berglez in dva dečka. Počakali so, da pridejo zidarji in pokrijejo odprtino s kamnitno ploščo.

Nenadoma je pridrla na pokopališče gruča razburjenih pobalinov, ki so v kavarni zvedeli, da se je med pogrebnimi slovesnostmi pela slovenska pesem.

Misli, September, 1962

"Kaj takega se v Mariboru nikdar ni zgodilo in se nikoli več ne bo."

Tako so se rotili in hiteli h kapelici. Berglez ni slutil nič hudega, pa jim ni branil vstopa v kapelico. Tam so pa suroveži začeli pljuvati na Slomškovo krsto in se norčevali:

"Na, tu imaš, ti slovenski svetnik!"

Tedaj je Berglez pograbil lopato in se zavaroval, če bi ga pobalini napadli. Toda niso se upali, celo zbalili so se moža in pobegnili s pokopališča.

O tem dogodku so seveda zvedeli vsepovsod in Slomškovi častilci so pomenljivo komentirali:

*"Glejte, glejte! Ne samo prijatelji rajnega škofa, tudi njegovi sovražniki nehote priznavajo: SVETNIK JE!"*

O, slaba tovaršija, kaj hudega storiš!  
Iz zalega mladenča hudobo narediš.

Ko stariše zapuščaš, po svetu se podaš,  
ne hodi v tovaršije, katerih ne poznaš!

Smrt, prijateljica naša, modro nas živet uči.  
Kdor nje nauke zaničuje, je še prav pogledal ni.

Slomšek: FANTOM.

# SLOMŠEK \* ŠKOF

P Odilo OFM

SLOMŠEK JE ČASTNO ZAKLJUČIL VRSTO "lavantinskih" škofov, ki so nad 600 let stolovali v Št. Andražu na Koroškem v Labotski dolini, po kateri je škofija dobila ime. Slomšek je začetnik nove vrste škofov v Mariboru. Zanimivo je, da je bil pred Slomškom samo en lavantski škop Slovenec, in to njegov prednik Franc Kutner, ki je bil rojak iz slavnega Št. Vida pri Stični. Po Slomšku so vsi mariborski škopje Slovenci. Eden najvidnejših je bil Slomšek. Z njim bi se lahko ponašala vsaka škofija v katoliški Cerkvi na svetu. Po svojih vrlinah je Slomšek vzor katoliškemu škopu. Časovne razmere so kajpada različne, vendar osnovne smernice njegovega življenja in delovanja ohranijo veljavno za vse čase. Kot duhovnik in še posebej kot škop je smatral Slomšek za svojo vestno dolžnost, da je uporabil vse svoje naravne zmožnosti in pa milosti, ki jih je dobil po zakramantu sv. reda, v prid ljudstvu, iz katerega je bil izbran in h kateremu je bil poslan po Previdnosti božji. Po 100 letih njegove smrti se resno sprašujemo, kaj bi bilo z našim ubogim slovenskim narodom, ako bi nam nebo ne bilo poslalo ravno o pravem času velikega Slomška??

## Vsem vse

Prav resno si je prizadeval, da bi postal vsem vse. Imel je živo zavest, da je on za škoфijo in ne škoфija za njega. Vse svoje dušne in telesne moči je posvetil v blagor svoji čredi. Vsako osebno hvalisanje je odločno odklanjal, češ: to vzame človeku ves blagoslov božji.

Občudovanja vredna je njegova neumorna delavnost in požrtvovalnost, njegova apostolska goреčnost in vnema v poklicu. Vse njegovo delovanje in čednostno življenje je koreninilo v negovi globoki veri, ki jo je podedoval od svojih dobrih staršev. Gonilni motor vsega njegovega udejstvovanja pa je bila ljubezen do Boga in do ljubega slovenskega ljudstva. "Širiti božjo čast in prinašati mir ljudem", to je bil program njegovega delovanja.

## Vzgojitelj naroda

Po pravici zaslubi Slomšek častni naslov: "BUDITELJ SLOVENSKEGA NARODA". Toda ne v smislu kakšnega političnega agitatorja, temveč bu-

ditelj v najplemenitejšem pomenu. On je poznaval dušo slovenskega naroda, kakor menda nihče drug ne. Zato je tudi znal zadeti pravo struno in so njegove besede našle odmev v ljudski duši. Z lastnim zgledom, z živo besedo in s spisi je "budil" ljudstvo iz moralnega in umstvenega mrtvila. Posrečilo se mi je, v ljudstvu vzbudit čut za potrebo izobrazbe, veselje do knjige in šole. Spodbujal je tudi druge, naj pišejo ljudstvu koristne in potrebne spise. Njegovo načelo je bilo: "Vsaka dobra misel je dar božji in se ne sme zakopati!" Vzgojil si je celo vrsto dobrih sodelavcev, pridnih pisateljev, ki so mu pomagali na književnem polju. Naj častnejši naziv "buditelja" pa si je zasluižil z ustanovitvijo "Drobtinie" in Mohorjeve družbe.

Nepristranska zgodovina vseskozi rada priznava, da je Slomšek s svojo Mohorjevo družbo in šolo naš narod naučil pisati in brati. Pred Slomškom je bilo malo preprostih ljudi, ki bi to znali. In ker so bile Mohorjeve knjige tako blažilne, zanimive, poučne, so naši ljudje te knjige komaj čakali in ko so prišle, je bil praznik v hiši in družini: Vse je bralo ali poslušalo, če je kdo bral naprej. Po Slomšku je naš narod dobil veselje in ljubezen do knjige.

Odlične osebne vrline so Slomška usposobile, da je razmeroma v kratkih letih dovršil dela, ki gledajo stoletjem čez rame in mu zagotavljajo v zgodovini trajen spomin. Slomšek ni zamudil nobene prilike, da bi svojega naroda, ki je bil zelo zaostal, ne dvigal umstveno in duhovno. Vse svoje spise, vse svoje pesmi je končaval s prelepim naukom. Pericam naroča: Ne pozabite si oprati tudi svoje duše. Predicam svetuje: Kar si boste tu napredle, boste v večnost sabo vzele: kreposti lepo suknjico, ali pa pregrehe butaro; Delavca tolaži: Je dole še tako težko, ne pusti ga v nemar, poklical na plačilo bo naš večni Gospodar!

## Dobri pastir

Kot škop je Slomšek storil tako velike stvari, da se mora na njega vsak ozirati, kdor piše slovensko zgodovino. Poleg šolstva, pisateljevanja, ustanovitve Mohorjeve družbe si je Slomšek kot škop postavil te-le mogočne spomenike: Podpiral je redovce za povzdigo verskega življenja med ljudstvom. V

ta namen je poklical misijonarje sv. Vincencija ali lazarište v Celje ter jim izročil cerkev in hrib sv. Jožefa nad Celjem. Prve misijonarje je sam osebno pripeljal na hrib. Bila je to prva misijonska poslata teh redovnikov v vsej Avstriji. Z njihovo pomočjo je Slomšek premisijonaril vso škofijo. Tudi sam je šel z njimi na misijone.

Škof Slomšek je naravno skrbel za dober duhovniški naraščaj; v ta namen je ustanovil bogoslovno šolo že pri Sv. Andražu na Koroškem, ki jo je potem s sedežem vred premestil v Maribor. Tako je imel svoje mlade duhovnike doma, vedno okrog sebe, kar je bilo v tistih časih velikanskega pomena, ko je bilo treba po viharju janzenizma in jožefinizma vse prenoviti in poglobiti. Med slovensko duhovščino je zavladala prava ljubezen in zanesljiva edinost. Od tega izročila ali tradicije slovenska duhovščina še danes živi.

Nadaljnja škofova skrb je bila: **dijaško semenišče**. Ob nastopu Slomškove škofovskе službe je bila edina gimnazija v Celju, iz katere je štajerski del škofije mogel pričakovati duhovskega naraščaja. Zato je Slomšek v Celju ustanovil semenišče "Maksimilianišče". Ime je po celjskem mučencu škofu Maksimilijanu iz rimskih časov, iz stare Celeje. Ko je Slomšek prišel v Maribor, je takoj začel s takim semeniščem tudi tam. Spi četka so dijaki tega zavoda dobivali hrano iz škofijske kuhinje. Bil je torej ustanovitelj mariborskega dijaškega semenišča.

Za vesoljno Cerkev

Vsaš škof, ki dobro vodi svojo posredno tudi za preovit celokupne kve. Toda škof Slomšek je tudi kar na vesoljne Cerkve ustanovil znano bogo Cirila in Metoda za zblížanje vzhodne cerkve. Bratovščina je bila v Rimu leta 1852. Svoj sedež je imela pri Sv. Jožetu, kjer so postavili tudi bratovški obelisk apostolov sv. Cirila in Metoda. Bratovščina je kmalu razširila po drugih slovanskih posebno močna je bila na Češkem. Tudi na Ogerskem in v Nemčiji je bila. 1860 je imela že 34.260 udov. Z evanđeljskim rostjem pa z bistrom očesom je Slomšek dalekosežnost svoje zamislil in je že pred sto leti, s prstom pokazal na mesto, kjer bo vodil do zivljenja. Kar je Slomšek sejal, to zdaj se ravno začenja vesoljni cerkveni življeni misel na zedinjenje. Slomškov sad!

Krona vseh podvzetij apostolske  
ška pa je prenestitev  
deža od Sv. Andraža v Labotski do  
Ravno za stoljetnico Slomškove smrti  
pež Janez XXIII. spremenil ime ško-  
le se je imenovala lavantinska, od zdaj  
R I B O R S K A. Premestitev ško-  
la v Maribor je tako važnega pomisla,  
da tem napisati poseben članek za pr



# POZDRAV IZ NOVE ŠTIFTE



I NAŠE SLOVENSKE ŠOLE nam tretjo septembrsko nedeljo SLOMLAVO. Zaigrali nam bodo tudi igri-pastorka". Že pri vajah jih je užinko si lomijo jezičke z nekaterimi, ki doslej še niso zašle v njihov. Učiteljica Anica zbira otroke s taostjo, obenem pa tako tiho, da nje vidi malokdo poleg staršev, ki vopouku in vajam.

Našo šolo in nesebične žrtve s tem, dvorano. Stroške za to prireditev pa s prostovoljnimi prispevki.

Aleksander, eden naših šolarjev, le še ni naveličal in je kaj priden. Je velemesta in je začel nagovaraj bi kupili farmo. "Saj jo bomo kuotela na lep način odpraviti mama. Aj sledilo vprašanje: "Kdaj?" In odaj, ko bomo imeli dovolj denarja". se še ni dal odgnati: "Zdaj jo kmajhen, da se bom lahko igrал z ji in prašički! Če jo bomo kupili pot velik, bom moral samo delati..."

če niso naši malčki pametni! Da, da, zrasle na pravem koncu, bi rekla

naši najmlajši? Dve punčki in dva slovenska krstna knjiga v zadnjem avgusta je bila pri Mariji Pomagaj betka, hčerka Franca Burloviča in č, ki živita v East Keilor. Naslednji tja prinesli Edvarda Aleksandra, dra Kodila in Ane r. Dovgan iz Cliff. 25. avgust je krstni dan Stanka, sin graciča in Marije r. Horvat iz Car. je bil krščen pri Mariji Pomagaj. bra pa sem krščeval v Surrey Hillsu: bodo klicali hčerko Gerardu Metral Androjna. malčke! Naše čestitke!

★ "Zaobljubila sva se, da bova darovala za večno luč pred Marijo Pomagaj na naših avstraliskih Brezjah in tu oblubo izpolnjujeva..." se je glasilo pismo, ki sem ga nedavno prejel. In drugo: "Za večno lučko v kapelici Marije Pomagaj za en teden. Naj gori po mojem namenu . ." — "Prosim, prižgite svečke pred Marijo Pomagaj; sem v hudih težavah . ." Taka in podobna pisma prihajajo in marsikdaj najdem koga klečati v kapelici na "romanju" k Mariji Pomagaj. Vesel sem, da naša skromna cerkvica prirašča k srcu vernih rojakov.

★ Slovenski poroki bi med nami za zadnji čas omenil dve: Dne 25. avgusta sta stopila pred oltar Marije Pomagaj Jože Brožič in Marija Stefančič. Oba sta doma iz Jablanice, župnika Trnovo pri Ilirske Bistrici. — Dne 1. septembra pa je pred oltar cerkve sv. Brigitte v North Fitzroyu stopil Ivan Barič in rekel "hočem" svoji nevesti Jožefini Maccarone. Nevesta je rojena v Sheppartonu, ženin pa je iz Sinjega vrha pri Črnomlju. Obema paroma želimo obilico sreče na novo življenjsko pot!

★ Pri nas v hostelju je vedno živahno in zdaj na pomlad bo še več življenja. Na vrtu pokajo balinske krogle, odmevajo udarici žoge na roke odbojkarjev in mladi glasovi so včasih skoraj preglasni. No, nič ne de, mladina je mladina! Pingpong in biljard sta tudi redno na vrsti. Iz ene sobe čuješ melodije slovenske gramofonske plošče, iz druge odmeva klarinet, iz tretje harmonika . . . Še lepše zazveni in pete se kar same privzdigavajo, ko celotni orkester zaigra poskočno slovensko pesem. Kar dobro jo urežejo naši "avstralski Ovseniki".

Poleg zabave je tudi delo na vrsti. Nova okna na verando, hodnik na verando, nova vrata . . . Žaga kar redno poje in kela meče malto, potem pridejo pleskarji na vrsto. Tako polagoma še urejamo naš domek največje družine v Avstraliji. Fantje so pridni in podjetni. Kar vsi poklici so

zastopani v naši hiši. Poleg domače mizarske delavnice imamo tudi čevljarsko delavnico in frizerški salon. Če imate melbournski Slovenci kaj lukenj na podplatih, kar sem s čevlji, pa jih bo naš Lojz poftlikal!

Fantje so z vseh koncev Slovenije, od Primorja do Prekmurja, pa od Bele krajine do Gorenjske. Prevladujejo "Lojzi": kar šest jih imamo! Karli so štirje, Janezi tudi, Jožeti pa trije. Seveda je še cel kup drugih imen, da se izpolni število 35.

★ Petorica naših fantov je aktivna pri vod-

stvu melbournske slovenske organizacije. Želim jim nesebične vztrajnosti (trdo kožo kot podplat, bi rekel po domače), previdne podjetnosti, predvsem pa krščanske načelnosti, da uspehi v dobrobit naši izseljenški skupnosti ne bodo izostali. Obilica besed brez dejanj še nikoli ni prinesla uspehov, pravi stara modrost.

★ V mesecu oktobru, ki je posvečen Kraljici rožnega venca, se bomo zbrali pri Mariji Pomagaj in zapeli pete litanijske na drugo nedeljo (7. oktobra) ob pol osmih zvečer. Vabljeni!



"Avstralski Ovseniki" pravijo melbournski Slovenci fantom kvinteta "Bled" v slovenskem hostelu v Kew. Od leve na desno: Slavko Kregar, Franc Verko, Marijan Abram, Peter Hauptman in Marijan Nanut.

Photo: Paul Nicolitch

PAMETNA GLAVA IN PRIDNE ROKE  
SO BOLJŠE BLAGO KOT ZLATE GORE.  
MLADINE NAJLEPŠA LEPOTA JE TA:  
NEDOLŽNOST, PONIŽNOST IN  
ŽLAHTNOST SRCA.

LE ZAKAJ BI FANT VESEL NE BIL,  
KAJ BOGA NE HVALIL IN ČASTIL?  
SAJ POSTEN SEM, ZDRAV IN MLAD,  
BODI BOG ZAHVALJEN TISOČKRAT!

ANTON MARTIN SLOMŠEK

# Z vseh Vetrov

KENNEDYJEVO DETE, "Alliance for Progress", je 17. avgusta doživelo prvo leto svoje starosti. Osnovana je bila ta "aliansa" ali Zveza, da požene južnoameriške (latinske) države v gospodarski in kulturni napredek. Ameriške Združene Države so objubile gospodarsko in strokovno pomoč. Ustanovitev je slovesno razglasil v svet Kennedy, nekaj mesecev pozneje jo je enako slovesno priznalo (v Punta del Este, Paragvaj) 20 ameriških držav. Kako ji gre? Za prvo obletnico je izjavil njen direktor Teodoro Moscoso: Obletnice ne bomo nič praznovali. Bomo rajši pozneje kaj slavili, ko bo mogoče kaj pokazati. In Kennedy sam je dejal: Če presodim vse, kar se je naredilo, mislim, da bi morali doseči vse kaj več. — Kennedy in njegova ZDA sta res dosti naredili, saj je šlo v Južno Ameriko blizu milijarde dolarjev. Vendar južnjaki godrnajo, da Kennedyjev kapital vse prepočasi pri teka tja dol. Washington očita južnim sosedom, da denar zapravlja, načrt za povzdrogo gospodarstva pa odlašajo in odlašajo, češ: jutri — manjana! Tako "aliansa" nima kaj prida pokazati. Komunisti imajo nad takim mečkanjem svoje veselje. Znali so celo ukrasti Kennedyju lepo krilatico. Po špansko se reče aliansi: Alianza para progresso. "Para" kot predlog pomeni "za." Je pa lahko glagol in pomeni "zavira." In razglašajo med ljudi, da je treba razumeti: "Aliansa zavira napredek."

TRIJE SLOVENSKI PROFESORJI predavajo na veliki univerzi države Ohio, ZDA, v njenem glavnem mestu Columbus. Dr. Rudi Zrimc poučuje ruščino, dr. Ivo Podobnik nevrologijo, dr. Edi Gobec pa sociologijo in psihologijo. Dr. Ivo Podobnik je nedavno tudi postal šef vseh terapevtičnih aktivnosti v državni umobolnici istega mesta. Na univerzi Harward pa predava dr. Anton Peterlin jedrsko fiziko. V tej vedi je strokovnjak in v ameriških znanstvenih krogih uživa velik ugled.

GORIŠKI ROJAK dr. Alfonz Čuk, ki je tudi eden slovenskih vseučiliških profesorjev v ZDA, je obhajal srebrni mašniški jubilej med svojimi sorodniki in ožjimi rojaki v Argentini. Njegovega obiska tam doli so bili zelo veseli številni Mirenči, Biljenci in Orehovci, ki g. Čuka leta in leta niso videli, pa kljub temu ne pozabili. Priredili so mu prav prisrčno srebrnomašniško slavnost.<sup>2</sup>

VELIKO ROMANJE V RIM so priredili izseljenci z vseh delov sveta v dneh od 3 — 7. avgusta. V bližini sv. Očeta so želeli praznovati desetletnico apostolske konstitucije EXUL FAMILIA, ki je uredila dušno pastirstvo med izseljenimi katoličani. Romarjev je bilo nad 5,000 in so predstavljalji zelo različne narode Sporedi slavnosti so se menjavali med cerkvami in dvoranami, včasih skupno, včasih po posameznih narodnostnih skupinah. V nedeljo 5. avgusta so se zbrali v baziliki sv. Petra in tja je prišel mednje sv. Oče Janez XXIII. ter jim precej dolgo govoril V svojem govoru je poudaril važnost izseljenstva, njegove nevarnosti in potrebe. Končno je vse izročil v varstvo sv. Družini, ki je občutila vse težave izseljenstva in begunstva, ter vsem podelil apostolski blagoslov.

SLOVENSKI ROMARJI V RIMU so bili iz Argentine pod vodstvom duhovnikov Antona Oreharja in Stanka Škrbeta, iz Amerike jih je privedel dr. Andrej Farkaš, župnik v Bridgeportu, iz Kanade salezijanec Ceglar, iz Anglije Ignacij Kustelj, iz Francije Nace Čretnik, Stanko Kavalar in Ciril Lavrič, iz Belgije in Holandije Vinko Žakelj in Franc Kodel, iz Nemčije Ciril Turk ir dr. Felc, iz Avstrije Anton Miklavčič in Janko Hafner, iz Španije salezijanec Urbanek, oni iz Italije so se zbrali okoli dr. Pavla Robiča. Posebno odposlanstvo je prišlo iz Koroške, to je pevski zbor Gallus, ki je ob raznih priložnostih pel slovenske umetne pesmi. Ob neki priliki so zapeli v svojih narodnih nošah in ob veliki mareli Završke fante in Žabe.

ŽREBANJE SLOV. KULT. AKCIJE, preloženo od aprila na 17. avgust, se je ta dan tudi vršilo. Izžrebali so nekako dva tucata darovanih umetnin. Kakor je bilo pričakovati, tako se je zgodilo: pre malo sreč smo pokupili v Avstraliji, da bi mogli upati na uspeh. Imeli smo srečke s številkami od 501 — 525. Najbliže sta jim prišli izžrebani številki 459 in 536. Nas sta gladko preskočili. Če je Kulturna Akcija za svojo blagajno dobro "naredila," ji vseeno prav privoščimo.

KATOLIŠKE SOLE v AVSTRALIJI prihranijo državam vsako leto milijone funtov. Samo v Sydneyu in predmestjih je 300 katoliških šol, pri-

marnih in sekundarnih. Nad 100,000 otrok jih po haja. Po vsem N.S.W. pa skoraj še enkrat toliko. Vse te šole vzdržujejo katoličani sami. Koliko zne se to v funtilih? Državna vlada trdi, da jo vsak šolar v javnih šolah stane na leto najmanj 90 funtov. Vsi skupaj pa težke milijone. Če bi bi morala vlada plačevati tudi za šolanje katoliških otrok, ki zdaj hodijo v privatne šole, bi morala vlada izdati za šole še nedaljnijih 15,000,000 in več. Ko se

pa katoličani potegujejo za državno pomoč pri vzdrževanju lastnih šol, dobijo odgovor: Čemu pa imate lastne šole? — Katoličani dobro vedo in vsa Avstralija dobro ve, zakaj hočejo katoličani imeti lastne šole, vsi pa tudi vedo, da bi državne šole mogle sprejeti le drobec otrok iz katoliških šol, če če bi se te zaprle, vendar državne vlade vztrajajo pri tem, da katoliške šole ne smejo dobiti javne podpore. Zagrizenost jemlje ljudem pamet.



## LEPA NEDELJA V CLEVELANDSKEM NEWBURGHU

Poročilo je posneto po uvodniku AMERIKANSKEGA SLOVENCA, ki izhaja kot tednik v Clevelandu, z dne 27. junija 1962. Bilo je v nedeljo po Telovem, ko je prišlo v Cleveland več slovenskih gostov iz raznih krajev na neko zborovanje. Skupina gostov je šla tudi na procesijo sv. Rešnjega Telesa k sv. Lovrencu v Newburgh in eden do njih je napisal svoje vtise, ki bodo tudi bralcem MISLI prijazno branje. Ur.

TA PROCESIJA JE BILA TAKO GLOBOKO DOŽIVETJE, da ga ni mogoče z besedami povsem opisati. Vse kakor je bilo nekoč v stari domovini. Pritravanje, molitev rožnega venca, petje cerkvenega zbara in drugih skupin, zastave, uniforme, oroci, večja mladina, ministranti in duhovščina pod "nebom", veterani s puškami, moški, ženske. Ob poti so bile postavljene štiri kapele, kjer so peli molitve in evangelije — v slovenščini. Pri blagoslovu z Najsvetnejšim pri vsaki kapelici so veterani vsi naenkrat ustrelili v zrak, da se je kar potreslo. Bilo je nekako tako, kakor da nas je kdo v trenutku prestavil iz Amerike v staro domovino in v tisti čas, ko smo stopali tam v procesiji na Telovo.

Procesija gre nekaj blokov okrog: proti jugu od cerkve po E. 81st. St. do Crofoot, proti vzhodu po Crofoot do 82nd St., proti severu po 82nd St. do Mansfield, potem proti zahodu po tej ulici do 80th St., potem po 80th St. proti jugu do cerkvenega zemljišča, od tam pa proti vzhodu do cerkve oz. zadnje kapele.

Vse štiri kapelice so postavili nalač za ta dan. So primerno prostorne, bi odgovarjale tudi v slučaju slabega vremena, so lepo opremljene in okrašene.

Prelep vtis napravi pogled na to veliko množico, kako kleči na cesti ob vsakem blagoslovu in kako se drugače pomika naprej, največ ljudi z rožnim vencem v roki. A še večji vtis napravi pogled na domove ob vsaki strani cest, koder se vije procesija. Tukaj je skoraj izključno slovensko okrožje. Nikjer na cesti nobenega avtomobila, ko jih je drugače vedno zadosti, ceste lepo umite, obzidki ob cestah nanovo pobeljeni, še drevesna debla so bila do gotove višine pobeljena. Zdaj pa pride glavno: stopnice pred vsako ali skoraj vsako hišo so pogrnjene z belim prtom. Tam rojaki postavijo razne svete kipe kakor Srece Jezusovo, Praškega Ježuščka, sv. Jožefa z Detetom, Mater božjo, sv. Rapolja, ali pa razne svete slike, ali pa oboje. Okrog vsega tega so vase z najlepšimi cvetlicami z njihovih vrtov. Gledalcev skoraj ni, ker je vse v procesiji, le tu in tam kdo zunaj kleči ali pa snema premikajoče se slike procesije.

Po procesiji so nam "vandrovcem" slovenske žene iz Newburgha pripravile v dvorani pod cerkvijo fino kosilo, ki se je zares prileglo. Potem nas je prišel pozdraviti Msgr. John J. Oman, doslej vsa ta leta župnik pri sv. Lovrencu. Prav te dni se poslavljaja od župnije in pojde uživat zasluzen počitek v svojo rojstno Minnesota. Bil je ravno praznik sv. Janeza Krstnika, godovni dan Fr. Omana. Voščili smo mu, potem po domače pokramljali.

Zasluga Msgr. Omana je, da ima Sv. Lovrenc vsako telovo procesijo zunaj na ulicah. Sploh vse, kar je pri Sv. Lovrencu, je spomenik njegovega dela in vodstva.

Pozneje se je zglasil pri nas tudi novi župnik Rev. Francis Baraga, ki je tudi jako zmožen in ljubezni gospod.

# 500 LET PRVE SLOVENSKE ŠKOFIJE

P. Odilo

LETOS, PRAV V MESECU SEPTEMBRU, slavi ljubljanska škofija — od letos naprej nadškofija — 500 letnico svojega obstoja. Velike slavnosti se vrše v Ljubljani in po vsej nadškofiji. Tudi mi ne moremo molče mimo tega važnega jubileja. Saj smo pred 500 leti dobili svojo prvo škofijo, ki je po pravici vse od tedaj nosila ime: slovenska škofija.

Naj takoj pojasnim. Mariborska (do letos "lwantinska") škofija je za 233 let starejša od ljubljanske. Toda ob ustanovitvi ji je pripadalo komaj sedem župnij na Koroškem, vse druge so bile nemške. Tako je ostalo vse do leta 1787, ko so jo raztegnili na spodnje Štajersko med Dravo in Savo. Tedaj šele je postala slovenska in je v teku časa tudi dobila slovenske škofe.

Potreba posebne škofije za slovensko ozemlje je bila že dolgo časa očitna. Dolga stoletja so Slovenci pod Dravo cerkveno-pravno spadali v škofijo Oglej — Aquileia. Tam so vladali "patriarhi". Slovenija jim je bila zelo od rok.

Že leta 1237 je eden od njih, Bertold Andeški, pisal papežu, naj se ustanovi za Slovence posebna škofija. Zapisal je med drugim: Dobro ljudstvo jo potrebuje in zasluži. Papež ni imel nič zoper to, primeren kraj se mu je zdel Gornji grad, ki ga je za sedež nove škofije predlagal patriarch. Prišle so pa vmes druge zadeve, nesporazum in podobne reči. Odložili so, pa niso vedeli, da odlagajo za celih 200 let.

Leta 1456 so v Celju pokopali zadnjega celjskega grofa Ulrika in njegova dedičina je pripadla Habsburžanom. Cesar Friderik je postal vladar skoraj vsega slovenskega ozemlja. Ni rad videl, da patriarh iz Benečije, ki ni bila pod cesarjem, vodi med Slovenci dušno pastirstvo. Kot veren mož je verjetno tudi iz verskih razlogov privoščil Slovencem lastno škofijo. Sklenil je, da se mora taka škofija ustanoviti, in je izbral za njenjen sedež Ljubljano. Kolikor je mogel storiti sam, je storil. Na sv. Miklavža dan 1461 je v Grazu podpisal ustanovno listino in jo je poslal papežu v potrditev.

Kmalu potem je zasedel papeški prestol Friderikov zaupnik in priatelj Enej Silvij Piccolomini in si privzel ime Pij II. Bil je dolga leta Friderikov dvorni tajnik na Dunaju in kot tak je imel opraviti zlasti s cerkvenimi zadevami v Avstriji. Potoval je pogosto tudi skozi naše kraje. Pozneje

je bil škof v Trstu in od tam vršil dušno pastirstvo po Notranjskem. Iz lastne skušnje je poznal potrebo posebne škofije za Slovence, zato je rad pritrđil Friderikovi odločitvi. Sam je začrtal meje nove škofije in podpisal odlok ustanovitve 6. septembra 1462. Zato v Ljubljani in po vsej škofiji slavijo 500 letnico ta mesec.

Prvega škofa, ki je bil Žiga pl. Lamberg, je posvetil sam papež v Rimu. Ni pa bila nova škofija tako zaokrožena kot je dandanes, čeprav je cesar Friderik želel, da bi obsegala vse Slovence od Drave do Save in Soče. Ker pri takih rečeh navadno igra svojo vlogo tudi politika, se to ni zgodilo. V teku 500 let so nastajale razne spremembe in je končno prišlo do današnjih mej, ki pa seveda niso nespremenljive.

V svojih 500 letih je imela ljubljanska škofija točno 30 škofov. Po veliki večini so bili dobrni nadpastirji svojim ovcam, le nekaj je bilo manj vrednih. Da bi morali biti slivenskega rodu, na to se vsaj tri stoletja ni gledalo. Šele po letu 1800 — če izvzamemo škofa Gruberja, ki se je pa slovenščine izvrstno naučil — srečujemo na ljubljanski škofijski stolici same zavedne Slovence.

Danes vlada škofijo — sedaj nadškofijo — Prešernov sorodnik in najožji rojak prevzv. Anton Vovk. Težko nalogo ima. Občudujemo ga, da vzdrži in mu ne starejo živcev. Spominjajmo se ga v molitvi!





Slika v ljubljanski stolnici:  
cesar Friderik izroča ustanovno listino

"TO PA ŽE NI RES!" Tako je rekel dr. Archibald Craig, vrhovni poglavar presbiterijancev na Škotskem, ki so posebna vrsta protestantov. Kaj da ni res? Nedavno je bil dr. Archibald na obisku pri papežu Janezu XXIII, kakor malo pred njim glavar anglikanske cerkve dr. Ramsey. Tudi ta obisk je potekel v prijateljskem vzdušju. Naganjivi ljudje so raznesli, da sta se poslovila s temi besedami. Archibald je rekel: "Well, I will have to be gone, John." In papež je odgovoril: "A reviderci, Archie!" Tako so pravili, dr. Archibald pa trdi, da ni res. Tudi papež bi odkimal, če bi ga vprašali, tako se nam zdi.

## "STOJIMO PRI POLDRUGEM MILIJONČKU"

S primerno in potrebno previdnostjo da je "Družina", edini dovoljeni verski list v domovini, nujne nauke vernemu narodu, posredno pa tudi nevernim javnim oblastnikom. Marsikaj se glasi kot mila kritika. Tu navajamo primer. Članek je pa obenem tudi za nas v izseljenstvu resnega premisleka vreden. — Ur.

### JZ DRUŽINE ZA DRUŽINO

PA ŠE V MRASIČEM NE MORE V DRUŽINI nihče nadomestiti matere. Tudi stara mama ne, pa če je še tako pri zdravju in ohranjena ter "zlata", kakor ji dostikrat upravičeno pravijo. Živ stik matere z otroki je le nekaj drugega in ta je nujno potreben. Žena v polni službeni obveznosti temu dolžnostnemu materinskemu opravilu ne more biti kos.

Nismo proti zaposlovanju žen in celo ne mater v načelu in na splošno, saj prinaša službena usposobljenost žene res tudi gospodarsko enokopravnost. Vsaj izobrazba za tako samostojno možnost službovanja žene, mislim usposobljenost, je danes tudi ženi nasploh potrebna. Saj se mora tudi žena v zakonu postaviti v nekaterih živiljenskih primerih na lastne noge (bolezen, invalidnost moža, ločitev itd.) — a dokler bo ta obojna zaposlenost zakoncev in staršev otrok povprečna in številčna, bi morali resno razmislieti, kako preprečiti še veliko večjo moralno škodo, povzročeno na ta način v družini.

Dvomimo o tem, da bi v večini primerov gospodarsko zboljšanje živiljenja v družini ob dvojnem zaslužkarstvu staršev odtehtalo vzgojno škodo, posebno v zakonih, kjer je več otrok. To je treba resno pretehtati, potem pa tudi kaj ukreniti. Morda bi se dalo temu odpomoči z delno ali polovično zaposlitvijo žene, ali z zvišanjem plačnih prejemkov možem.

V tem primeru bi bila služba žene možna le za nekatere, posebno kričeče primere. Posebno je občutna za današnjo draginjo razmeroma nizka odmera otroških doklad, ki v družinah z večjim številom otrok naravnost ustvarja kričečo razliko tudi v družinskom gospodarskem pogledu. Zakaj bi bili očetje z večjim številom otrok udarjeni, ker ne morejo družine niti zadostno preživiti, kaj šele dostenjno obleči — medtem ko njihovi samski tovariši laže izhajajo?

Tudi na nesocialnost in neenakopravnost takih razmer v družini moramo pokazati. Saj vendar večje število otrok ni "zločin"! Slovenci po statistikah že 200 let (od Vodnika dalje...) nič ne neravnamo ter smo menda edini ali vsaj redki narod, ki ne naraste in stoji pri poldrugem milijončku. Vse narodnosti izkazujejo večji narastek. Nekoč (pred vojno) je naš znanstvenik biološko ugotovil, da bi morali pri nas Slovenci imeti po šest otrok povprečno, da bi se ohranili... Če bi danes število na pol znižali — ali bi bila danes dana možnost vdrževanja (prehrane)?

# NA RDEČEM MORJU

NI TREBA ČITATI — ne!

Pustite raje, naj vas vodim, izročite mi svoj "jaz," svojo "dušo," in vsem bo sredi morja vsaj za trenutek lepo!

Peljemo se v Avstralijo. Motorji ladje enakomerno brnijo svojo neutrudljivo pesem. Rahlo zible in drsi naprej, naprej.

Mohamedanska dežela se ti kar sama prikrade v oči. Zdi se, kot bi plaval na vodi nizki puščavski svet; nad njim visi večer z vso pisano lepoto ognja, ki se krvavo odbija iznad ožganega peska. Strmel sem naslonjen na ograjo palube, a kljub široko odprtим očem nisem videl ničesar. Vse se je vrtelo preko obzorja in sililo dalje v brezkončno praznino.

Port Said je bil daleč za nami. Kričavi galebi so stekleno zijali in lahkotni švigali skozi soparni zrak. Tam, kjer se Suez cepi v dva kanala, smo obstali. Težko sidro je šrbunknilo in se pogreznilo pod razdraženo gladino.

Čakali smo —

Po obilnem kosilu sem hitro stekel po ladijskih hodnikih in številnih stopnicah navzgor na krov. Na koncu hodnika, pod širokim slamnikom, sta se dva lačno poljubljala. Na desni v baru so doneli sladki glasovi muzike ter vabili na lepi čas. Preslišal sem, moja pozornost je hotela drugam. Poniščil sem misli v krošnje maloštevilnih dateljných palm, ki so rahlo drhte v opoldanskem zefiru.

Razposajen smrkolin je pljuval v vodo. Daleč se je nagibal čez krov in se bedasto režal nad izpljunki, ki so izginjali v vrtincu struge. Hotel sem zavpiti, rad bi ga klofutnil — toda...

Ogrizek jabolka sem jezno stiskal v dlani, na-

kar sem ga pognal daleč proti nasprotnemu bregu. Žena, ki je bila ves čas poleg, se je srčno zasmejala. Hotel sem nekaj prikriti — nasmehnil sem se še jaz, in jo stisnil za roko.

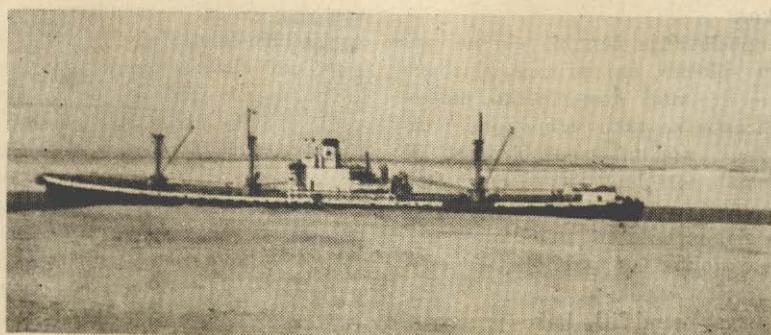
Sirena je krčevito jeknila svoj "H-u-u-u-p". Vsi smo plaho vzdrgetali in se ozrli. V nasprotni smeri so kakor mravljinici druga za drugo v procesiji pribrezle ladje. Čigave — od kje in kam? Radovedna ugibanja. Po zastavah sem ločil. Pripadale so najrazličnejšim državam sveta. Čigava pa bo ta-le?

Najprej meglen napis. Trenutek potem se mi je stisnilo sreco. Prebral sem "Trebišnjica Ploče". Skoro bi zavrisnil, mahal sem z roko in mahal. Torej košček Slovenije! Nizka tovorniška ladja si potuhnjena utira pot skozi poščeni arabski svet.

Vzšlo je jutro, štirinajsturni kanal je bil provožen. Stal sem na krnu ladje, poleg sidra; rumeño sonce, vtkanlo v njen predpasnik, me je osrečilo kakor obisk iz večnosti. Z besedo sreca sem ogrel roke in otožni obraz —

Rdeče morje, ali Sinus Arabicus, kakor so mu nekdaj pravili, se razprostira kot velika srebrikajoča se oljnata dolina miru od Sueza do ožine Babel Mandeb. Tisoč dvesto morskih milj daleč na jug. Širina doseže komaj sto osemdeset morskih milj.

Vi, ki ste se že kdaj peljali po poti, ki jo popisujem, ste se morda vprišali, odkod neki dobiva morje ime 'RDEČE'. V današnjem pojmovanju besede bi utegnili misliti, da pripada komunistom — vendar ni tako! Barvo dobiva od rdečih koral, ki se v dolgi verigi vlečejo ob obali. Obale so hribovite, toda peščene in nizke. V notranjost, posebno na zapadni strani, se planota počasi dviga in pri Asmari, glavnem mestu Eritreje, doseže že dvatisoč tristo višine. Morje rek nima; dežja skoro ne poznana. Obilica sončne pripeke povzroča bogato izhlapovanje, zbog tega — nič čudnega — je najbolj slano morje na svetu.



"Trebišnjica Ploče"

Bežim v spomine!

Črnooka napolitanka je pričela nemoteno vrteći vroči 'Hula — hup.' Orkestra je še bolj živo urezala. Plesišče smo prepustili njej, njeni močno izbočeni zadnji plati in tesno povitim, tresočim se grudim. V odmoru so jo dvignili; žvižgavi aplavz je jeknil iz vseh grl: "Hurabis — bis!"

Včeraj je bila tu sv. maša. Jezus...

Zdrav razum je ponorel —

Rdečekljuni galebi črnih, ošiljenih kreljuti, so zopet mnogoštevilno krakali nad nami. Objele so nas temno ozgane pečine. Devetnajstega malega srpana smo potrebeni oddiha zapluli v felaški Aden.

x x x x x

Že v samem začetku sem vas svaril: "Ne čitate!" Ako je kdjo kljub opominu prebral ter se dočasnil, naj ne bo jezen name, marveč na urednika, ki si dovoljuje objaviti tak skromen spis!

Blagovolite sprejeti prisrčne pozdrave vsi moji verno zavedni rojaki širom avstralske zemlje!

I. Burnik

## V TUJINO

Josip Stritar

Z Bogom, ljuba stara koča,  
težko vendar je slovo;  
pri ločitvi solza vroča  
grenka nam kali oko.

Sreča te je zapustila,  
sila tu je zdaj doma;  
sila nas je prepodila  
iz domačega sveta.

Daleč čez široko morje  
up nas vabi v tuji kraj;  
tam ne more biti gorje,  
kakor nam je tukaj zdaj.

A če tudi bi obilo  
sreče čakalo nas tam,  
vendar bode se tožilo,  
stari dom, po tebi nam.

## TONČEK GALUN IN NJEGOVA MATI

TONČEK JE ŽE DOLGO na drugem svetu, njegova mati pa še živi. V Sloveniji. Zgodba o obeh je pa taka:

Med vojno so Nemci Tončka nasilno mobilizirali in odvedli v Afriko. Morda je imel komaj 18 ali 19 let. Tam je Nemcem ušel in se dal zjeti Amerikancem. Amerikanci so hitro spoznali značaj in talent ujetnika in ga poslali v svojo vojaško šolo.

Ko se je dobro izvezbal, so ga z nekim drugim slovenskim fantom, cigar ime je pa ostalo neznan, odločili za padalski polet v Slovenijo. Res je Tonček srečno odskočil na domača tla, toda Nemci so ga hitro ujeli in ugotovili v njem dober plen — ameriškega padalca! Ta bo vedel mnogo povedati o načrtih Amerikancev. Spraševali so ga, Tonček je molčal. Tepli so ga, Tonček je molčal. Začeli so ga nečloveško mučiti, Tonček je molčal. Ko so Nemci uvideli, da iz tega slovenskega ju-

naka ne bodo izvleklji ničesar, so ga leta 1944 v Grazu ustrelili. Jetniški duhovnik Zechner je bil priča njegove smrti in še danes občuduje možnost Tončka Galuna, ki je tudi smrti z vsem pogumom gledal v oči.

Tončkova mati, vdova in sploh uboga, je ostala samotna. Po vojni so se slovenski rojaki v Ameriki, ki so vedeli za Tončkovo zgodbo, trudili, da bi ženica dobila kako podporo od ameriške vlade. Saj je njen Tonček umrl za Amerikance. Med drugimi so vpregli v to delo tudi slovenskega senatorja Franka Lausheta. Po dolgem iskanju se je posrečilo najti v ameriških arhivih potrebne dokumente o rajnem Tončku. Potem ni bilo več težav. Ameriška vlada je preko svojega konzulata v Zagrebu poslala Tončkovi materi, Rozaliji Galun, nad 2,000 dolarjev podpore. V svojem 75. letu je bila podpore seveda veselá, izgube sina pa še tako visoka vsota ne bi mogla nadomestiti.

### Skvarjen zajtrk

NEDELJA DOPOLDNE JE. Miza za zajtrk je pogrnjena, prikupno pripravljena in s šopkom cvetlic okrašena. Mož sedi v naslonjaču, še brez ovratnice, neobrit in v copatah. Bere uvodnik dnevnika, ki ga je pravkar prejel.

Žena ima lepo urejene lase in novo obleko. Vsa žari od veselja in živosti. Ko možu drugič nalije kavo, reče z nasmehom: "Brati pri jedi ni zdravo." Mož začudeno zagodrnja: "Kako?" In nemoteno bere naprej.

Na čelih obeh je zapaziti oblake nejevolje.  
Kaj je vzrok?

"Jezikovni nesporazum", bi se lahko reklo. Mož ne razume ženine govorice. Če bi jo prevedli v njegov jezik, bi se njene besede glasile: "Želim, da se z menoj zabavaš, ne pa da bereš. Rada bi, da pohvališ mojo lepo obleko, urejeno frizuro in dobro voljo. Če lista takoj ne odložiš, jih boš slišal."

Mož tega ne razume, bere naprej. Žena si na tihem misli:

"Ko si bil še ženin, nisi nikoli prišel predme tako zanemarjen in neobrit. Tudi si vedno rad občudoval mojo zunanjost. Poleg drugih lastnosti je bila prav ta ena od onih, ki so mi tebe priljubile. Ti seveda veš, da je zakonska pogodba važna, pa enega zelo važnih pogojev več ne upoštevaš. Izgubil si oči za to, da sem žena, ki se je prej in slej lepo oblačila zaradi tebe. Tudi danes sem si uredila lase zgodaj in se čedno oblekla, da bi tebi ugajala. Ti me pa še ne pogledaš ne! Nič več me ne občuduješ, za mojo zunanjost se ne zanimaš. Ali me nimaš več rad?"

Z nespametnim svojim: "Ka-kooo?" je mož dokazal, da je topo obvisel na črki njenega vprašanja, pravega smisla njenih besed ni niti od daleč zaslutil. Ni mu prišlo na misel, da tako nerazumevanje ženine pripombe lahko privede ne samo do razočaranja in jeze, utegne biti tudi začetek dolgotrajnega in morda neozdravljenega živčnega bolehanja.

Tako se godi večini moških. Ne razumejo ženine govorice, ne potrudijo se, da bi jo razumeli. Zato je pa pokvarjen ne samo zajtrk, tudi marsikaka večerja in še mnogo drugega.

Moški premalo pomisli, koliko napora žena vloži v malenkosti, da mu dobro skuha, pripravi njegovemu okusu priljubljeno jed, da se lepo obleče in je urejena ter ljubka. Žalostno bi bilo za ženo, če bi tega čuta ne imela, zakaj zanemarjena žena nikoli ne more biti privlačna. Zato pa je tembolj čudno, da moški dobre lastnosti žene ne znajo dovolj ceniti. Pozabljojo, kako živo se ženska zanima za oblačenje, če treba tudi večkrat na dan, za moškega je pa že enkratno oblačenje na dan nadležno. Če ga žena sili, naj se preobleče in preobuje, ko se vrne blaten domov, je nevarnost, da bo večerja skvarjena...

Zanimivo je, kar pripoveduje Carnegie o svoji stari materi, ki je umrla starca 98 let. Malo pred smrtjo so ji pokazali njeno sliko spred več ko 30 let. Oslabele oči niso več dobro razločile slike, vprašala pa je: Katero obleko sem pa takrat imela?

Moški bodo rekli: Ženska nečimernost! Toda ko bi znali bolj ceniti to "nečimernost", namesto da se iz nje norčujejo, bi bile žene z njimi vred bolj zadovoljne in srečne. Zakaj bi že vsaj ob posebni priložnosti ne pohvalili, češ: O, kako si lepa! Ali pa: To se ti izredno poda! Že ena sama besedica v smislu pohvale je veliko vredna. Moževe oči se morajo navaditi, da take reči na ženi vidijo in priznajo. Zvesta žena, ki se lepo oblači z namenom, da bi ugajala možu, to tudi zaslubi. Mnogo trenj, težav in sporov v zakonih bi bilo manj, ako bi imeli možje več smisla in pažnje na ženino zunajost.

Mnogi vzgojitelji so v svoji gorečnosti šli predaleč, ko so grmeli zoper žensko nečimernost in niso pomislili, da pobijajo žensko lastnost, ki je ena temeljnih znakov njene plemenitosti in časti. To ji je sam Stvarnik v njeno naravo položil. To je odlika, ki privlačuje ženo k možu, a tudi moža zbližuje z ženo.

Če bi mož znal dovolj in pravi čas ceniti in hvaliti ženino nagnjenje do prikupne zunanjosti, bi bila tudi žena prej zadovoljna in bi se možu ne bilo treba pritoževati, da žena ves denar "v cunje vtakne." Če mož tega nič ne poskuša razumeti, ji ne da nobenega priznanja, hoče žena vedno več. In to ne iz nečimrnosti, ampak z namenom, da bi vendar mož opazil in pokazal zadovoljnost z ženino zunanjostjo.

Mož, ki je za take "malenkosti" top in nedostopen, si bo pokvaril marsikak zajtrk in za njim morda ves dan. Pa bo nazadnje še preprijan, da mu ga je pokvarila — žena!



## PRVOMAJSKA PRIREDITEV SLOVENCEV V PORURJU

**Bog — narod — domovina**

Letošnja prvomajska prireditev Slovencev v Porurju je po svoji pestrosti in kulturnem poudarku prav gotovo presegla vsa dosedanja srečanja slov. izseljencev in beguncev v Nemčiji. S tem so naši rojaki dokazali, da spoštujejo svoja narodna izročila in se vedno bolj vraščajo v slovensko skupnost na tujem. Prireditev je bila v dvorani Wisermann-Kröger v Osterfeldu.

**Nad 500 rojakov je obiskalo prireditev**

Vabilu Mladoslovencev iz Oberhausena na prireditve 1. maja se je odzvalo nad 500 rojakov. Zastopani so bili Staro-in Mladoslovenci iz vseh mest Porurja, od Moersa do Dortmundu. Večje skupine so prišle tudi iz okolice Düsseldorfa in Kölna.

Prireditev je otvoril Martin Zapotnik iz Meerbecka in med pozdravnim govorom dejal: "Vodilo vsakemu Slovencu, ki si išče kruha na tujem, naj bo: Bog, narod, domovina! Kdor se bo držal tega gesla, bo našel tudi v tujini košček domovine".



**Sodelovanje Slovencev iz Holandije in Belgije**

Nastop folklorne plesne skupine iz Holandije pod vodstvom bratov Fr. i. J. Drenovec in moškega pevskega zборa "Slomšek" iz Eisdene v Belgiji pod vodstvom Vilija Rogelj je pestrost sporeda še prav posebno poživil. Lepo izvajanje narodnih plesov in izborni petje rojakov iz Holandije in Belgije je želo priznanje vseh gostov.

Misli, September, 1962

## KLUB TRIGLAV

**SYDNEY**

vabi na zabavo

**v soboto 6. oktobra ob 8 zvečer**

**DISPENSARY HALL**

**432 Parramatta Rd., Petersham**

Lep sprejem in prijazna postrežba

Vsi lepo vabljeni

Naslednja enaka zabava prav tam:

**v soboto 3. novembra ob 8 zvečer.**

**Bogat in pester spored**

V prvem delu prireditve so nastopili na odrui:

1. Moški pevski zbor iz Oberhausena (Nemč.)
2. Moški pevski zbor iz Eisdene (Belgia)
3. Duet kitare in eiter (g. Franc Kozar in hčerka Elvira iz Wesela)
4. Duet ob spremljavi harmonike (sestrici Danica in Marija Ilaš in oče Albin iz Oberhausena).
5. Duet s kitarama (Jože in Janez Potočnik iz Esena in Mettmanna)
6. Folklorna plesna skupina iz Limburga v Hollandiji.
7. Solo s havajsko kitaro (g. Lednik Jožef iz Osterfelda).
8. Duet ob spremljavi klavirja (Ciril Bambič in Vid Justin, oba iz Osterfelda, pri klavirju g. Lojze Lampert iz Kölna).

Posamezne točke programa sta povezala in predstavljalna občinstvu ga. Zdenka Gregl iz Oberhausena in g. Lojze Lampret, študent glasbe in Kölna.

**Prireditev tudi filma**

Radio-televizija Köln je prireditev 1. maja tudi filmala in posnela na trak. V okviru filma "Slovenci v Porurju" jo bo meseca julija kazala po televiziji.

"Naša Luč"

# IZ FINŽGARJEVIH PISEM

## PRIJATELJU V TUJINO

9. sept. 1957

"Najprej se Vam zahvaljujem za poslane POSTNE PODOBE. Trikrat po tri zavitke sem dobil. Pa so vse kar zbežale od mene. Zares jih silno radi bero. Takega tiska sedaj kar ni več tu! O tempora, o mores! Svet se giblje in ziblje po svoje — po novem. Mi stari smo dognali, v novo ozračje ne spadamo več... Mohorjani pa bodo (MA-KALONCE) veseli — če je ne bo sedem novih odbornikov ex genere KP odklonilo. Moj zadnji spis (23 folio tipkanih strani) so odklonili (po 62 letih prvi spis s tako usodo!!!) Novi časi! — Zdravnik mi je napovedal: Ne bo dolgo! Vaše oči so zelo omagane. Prav tako je s sluhom. Eno uho po bombi uničeno, drugo je pa ohranilo sluha še 15%. Prestreljena noga mi brani nad pol ure hoje ob lepem vremenu."

2. februar 1958

"Komunizem je tako pretkana svetovna organizacija, da je ne bomo prekosili. Pa pustimo to. Čas prinese, čas tudi odnese... Prevjanjanje v tuje jezike (slovenskih pisateljev — op. ur.) je zares drugačno narodno delo, kakor ga sedaj prakticirajo: dajte nam denar (država!) in hajdimo po svetu, po vsem globusu (i.e. predstavnštva Titova!) Koliko so ti silni milijoni doslej narodu koristili, ne vem, a svoje si pa tudi mislim."

12. marca 1958

"Sicer je pa pri nas sedaj lepa navada, da o mojih knjigah molče. Popotovanje ("Leta mojega popotovanja" — op. ur) je omenil le radio, listi pa vsi molče o tem. Saj razumete. Brez reklame pa jih ljudstvo kupuje in bere."

21. marca 1958

"To zavest imam, da so vsi moji spisi vendar le krščanski in da nisem tega prepričanja nikjer v spisih skrival. Tudi v Svobodnem soncu ne. Oj, pisateljevanje je odgovornata naloga! Samo to je zame kritika, da moje delo vsi navadni verni ljudje nenehno iščejo in ga bero. Tudi to je zame potrdilo, da sem po prepričanju odkrito pisal."

11. aprila 1958

"Ko bi jaz bil drugega poklica, bi gotovo skušili oblastniki nekaj žrtvovati za natisk mojih knjig. A tako bo težko kaj. Kot veriga drže vse v rokah in kljub majhnemu številu (oblastnikov) visok odstotek katolikov (po zadnjem štetju nas je še 87%) nima nič govoriti."

29. marca 1959

"Ali se bo katoliški tisk kar skrčil na ničlo? O tem se večkrat menimo; ni sotrudnikov. Stari smo dognali, novega katoliško orientiranega naraščaja za pisanja pa kar nič ni. Po svetu plovejo novi valovi, ki naraščajo. Mnogi plavajo z njimi, mnogi za kruhek, mnogi pa kar zares."

## SPOMINJAM SE —

### I. Burnik

Oko je lilo v materin predpasnik,  
srce in duh sta gnjavila togor.  
Glas grgrajoč poziral je besede.  
V zameno grenkosti  
izročal sem sladkost.

Presunil me je klic sosedne:  
"Hej, prideš li nazaj?"  
Kakor ranjen volk  
sem svoj pogled uprl vanjo.  
Vdanu upala bi tudi ona lahko vsaj!

Poljubljal sem si dlani,  
z roko mahajoč  
zadnje iz drvečega hlapona  
sem poslal poljubčke.

V kupeju poleg mene  
je koprnela ona,  
ko proti jutru neprespan  
sem že uzrl morske pene.

Tako, spominjam se —  
Ubog sem šel žež morja most  
v ta novi dan.

# Izpod Triglava

**ČADRAM** pod zelenim Pohorjem slavi letos 200 letnico lastne župnije s krasno cerkvijo sv. Janeza Krstnika. Do leta 1762 je bil čadram del konjiške župnije, lastno cerkev je pa imel že v prvi polovici 13. stoletja. V letih 1896 — 99 je vstala sedanja cerkev pod župnikovanjem Jurija Bezenška. Znamenite so v njej fresko slike, ki jih je napravil slikar Bradaška. Sploh trdijo, da je čadramska cerkev ena najlepših v škofiji. Zanimivo je, da tudi vse tri čadramske podružnice — sv. Miklavž, sv. Barbara in sv. Mohor ter Fortunat — predstavljajo prave umetniške spomenike. Njihovi oltarji in slike po stenah, prav tako več ali manj vsa arhitektura — vse je kulturno historična znamenitost in sega nazaj do 13. stoletja. Poznejša stoletja so vtrsnila v te cerkve svoj lastni značaj, tako da se je teh podružnic prijel pomenljiv naslov: "Stariinski muzeji."

**DR. JOSIP UJČIČ**, napol upokojeni belgrajski nadškof, je doma iz Starega Pazina v Istri iz družine 10 otrok. Svoja najboljša leta je preživel v Sloveniji in sicer kot bogoslovni profesor v Ljubljani. Od leta 1936 je nadškof v Belgradu. Teden po veliki noči letos je slavil — v svojem 83. letu — biserno mašo. Pred kratkim je prosil sv. Očeta, naj mu da pomočnika, ker ga starost ovira pri delu. Papež je njegovo prošnjo uslišal in imenoval za pomožnega nadškofa v Belgradu križevniškega vladika dr. Gabrijela Bukatka. Zanimivo je, da je nadškof Ujčič, odkar je v Belgradu, posvetil že 9 novih nadškofov in škofov.

**V LOKI PRI ZIDANEM MOSTU** je umrla Marija Oberžan, mati treh duhovnikov. Jožef in Justin sta že mrtva, Drago Oberžan, najstarejši od treh, je pa župnik mestne župnije sv. Rešnjega Telesa v Mariboru.

**NOVI GORIŠKI NADŠKOF**, msgr. Pangrazio, je na svojem sedanjem mestu v neprijetni zadregi, ker slovensko ne zna. Tako je povedal sam. Po njegovem pripovedovanju je bil tudi sv. Oče v zadregi, ko ga je poslal v Gorico. Namignil mu pa je, naj se uči slovensko, saj je še mlad. In nadškof je obljudil, da bo kmalu Sovencem po slovensko govoril. Upajmo, da bo zmogel, čeprav utegne biti težko ali pa "težko."

**RODIK NA KRASU** je letos v juliju doživel že tretjo novo mašo po zadnji vojni. Dva brata in en bratranec s priimkom Prelc. Letošnjemu je ime Franc. Na novo mašo je privrelo toliko ljudstva, da je bilo sveto opravilo na prostem pred cerkvijo. "Oblastem" seveda ni bilo všeč. Posebno otroke so skušali že naprej odvrniti od udeležbe, zato jim je bilo naročeno, naj pridejo po šolska spričevala tisto nedeljo dopoldne v Slavik. Poleg spričeval bodo dobili tudi kosilo v hotelu. Vendar jih velika večina ni šla, bili so rajši na novi maši. Potem so pa morali med tednom po spričevala v Sežano.

**DUTOVLJE, TRNOVO IN HRUŠICA** so prav tako imele nove maše prav isto nedeljo. Pač nekaj izrednega za ta košček Krasa! Povsod so se obhajale slovesnosti ob obilni udeležbi vernega ljudstva. V Trnovem so imeli novomašnika iz dobro znané družine Valenčičeve, ki mu je ime Rafael. Manjkal je na slavnosti brat France — predolga pot bi bila zanj iz — Avstralije.

**RAK NA KOSTANJIH** se je pojavil leta 1950 v Panovcu na Goriškem. Že tedaj so se gozdarski strokovnjaki prestrašili, zakaj slutili so, da bo takoj resno drevesno bolezen težko omejiti. Zdaj poročajo, da so res vsa kostnajeva drevesa po vsej Sloveniji ogrožena, bolezen se pa širi celo na Hrvatsko, Bosno in Hercegovino.

**LOGARSKIH DOLINA** v gornji Savinski pokrajini s sosednjimi kraji: Solčavo, Ljubnom, Lučami itd privlačuje vedno več turistov iz domovine in tujine. Turistična podjetja se trudijo, da bi jih privabila še več. Zato so se cene v gostiščih zelo znizale. V Logarski dolini stane prenočišče 1,000 din, v sosednjih krajih pa nekaj stotakov manj.

**LJUBLJANA JE ODPLAVALA** sredi poletja v široki svet na **avstralskem vinu in žganju**. Proti koncu avgusta se je pojavila v Avstraliji in po vseh dnevnikih je bil oglas v obliki evropskega zemljevida, ki je takorekoč s krampom kazal, kje leži Ljubljana. Kramp je bil zares potreben, zakaj Avstralci imajo za geografijo trde butice. Slovenci najbolje napravimo, če nosimo oglas s seboj v žepu, da ga spet in spet pokažemo, kadar nas bo kdo zamenjal s Čehoslovaki. Vino je Ljubljana nagrajila za 11 zlatimi medaljami in s 25 srebrnimi. Videti pa je, da Avstralija ni imela na razstavi v Ljubljani svojega piva . . .

# KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU? ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je batiti, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

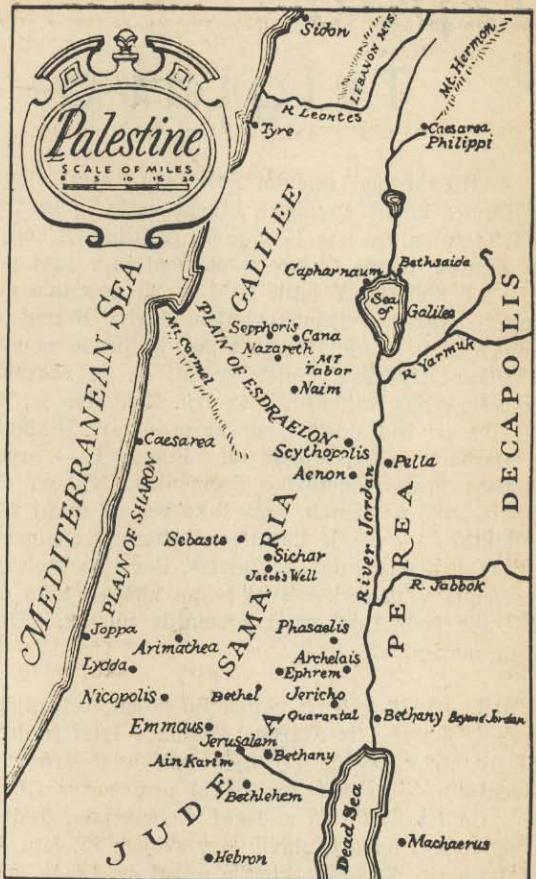
Besedilo evangeličev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo laže razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangeličev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

## PRVI JEZUSOV ČUDEŽ

Tretji dan je bila svatba v Kani galilejski in Jezusova mati je bila tam. Povabljeni pa so bili na svatbo tudi Jezus in njegovi učenci. In ko je vino pošlo, reče Jezusu njegova mati: Vina nimašo. — Jezus ji odgovori: Kaj je meni in tebi, žena? Moja ura še ni prišla. — Njegova mati reče strežnikom: Karkoli vam poreče, storite!

Stalo je patam po šeki judovskega očiščevanja šest kamnitih vrčev, ki so držali po dve ali tri mere. Jezus jim reče: Napolnite vrče z vodo. — In napolnili so jih do vrha. Nato jim reče: Zajmите zdaj in nesite starešini. — In nesli so. Ko je pa starešina pokusil vodo, ki je postala vino, in ni vedel, odkod je — strežniki pa, ki so bili vodo zajeli, so vedeli — pokliče ženina in mu reče: Vsak človek daje najprej dobro vino in, ko se napijelo, tedaj slabše. Ti si pa dobro vino doslej prihrali.



## V KANI GALLILEJSKI BLIZU NAZARETA

Bilo je tri dni po razgovoru z Natanaelom in drugimi. Marija je bila verjetno sorodnica ženinova, zato povabljena že vnaprej. Ker so svatbe trajale po 7 dni, so lahko prišli še mnogi drugi, ki so jih prvotni svatje povabili. Tako tudi Jezus in vsa njegova družba. Bilo je malo pred veliko nočjo, vina ni bilo lahko dobiti pri ljudeh, so ga pač že večinoma popili iz pridelka prejšnjega leta. Ni čudno, da ga je na večdnevni svatbi zmanjkal. Preden se je ženin zavedel zadrege, je posegla vmes — Jezusova Mati. Jezus je seveda o vsem dobro vedel, tudi to, kako ima priti do prvega čudeža, pa je vse tako napeljal, da MORAMO vedeti: Na Marijino pripošnjo se je zgodilo. Komaj bi jo mogel bolje odlikovati. Njegov odgovor se v našem jeziku nekam čudno sliši: rekel ji je samo "žena." Razlagaveci pravijo, da je v grščini to toliko kot "gospa." In prav ta izraz je rabil Jezus na križu, ko ji je izročal za sinā sv. Janezu. To je jasen dokaz, da v izrazu ni najmanjše nespoštljivosti. Prav tako ne

Tako je v Kani galilejski storil Jezus prvi čudež in razodel svoje veličastvo in njegovi učenci so verovali vanj.

### JEZUS SE POTEgne ZA ČAST TEMPLJA

Zatem je šel v Kafarnaum in z njim njegova mati, njegovi bratje in njegovi učenci, in so tam ostali nekaj dni.

Bila pa je blizu judovska "pasha" in Jezus se je napotil v Jeruzalem. Našel je v templju prodjalce volov in ovac in golobov in menjalce, ki so tam sedeli. In naredil je iz vrvi nekak bič in vse izgnal iz templja z ovcami in voli vred; menjalcem je raztresel denar in prevrnil mize in stole prodjalcem golobov; rekel jim je: Spravite to proč in iz hiše mojega Očeta ne delajte tržnice! — In ni pustil, da bi kdo kako posodo prenesel skozi tempelj — In učil jih je: Ali ni pisano: Moja hiša naj bo hiša molitve, vi pa ste iz nje napravili razbojniško jamo!

In spomnili so se njegovi učenci, da je pisano: Gorečnost za tvojo hišo me razjeda.

Tedaj so se oglasili judje in mu rekli: Kakšno znamenje nam pokažeš, da smeš tako delati? — Jezus jim je odgovoril: Poderite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil nazaj.

Judje so tedaj rekli: Šestinštirideset let se je zidal ta tempelj, in ti ga boš v treh dneh postavil? — On je pa govoril o templju svojega telesa. Ko je torej vstal od mrtvih, so se spomnili njegovi učenci, da je o tem govoril, in verovali so pismu in besedi, ki jo je bil povedal Jezus.

Ko je bil na velikonočni praznik v Jeruzalemu, so mnogi vanj verovali, ker so videli njegova znamenja, ki jih je delal; a Jezus se jim ni zaupal, ker je vse poznal in ker ni potreboval, da bi mu kdo o kom kaj povedal, zakaj vedel je sam, kaj je v človeku.

### ŠE NEKOLIKO POJASNILA

Prvi Zveli čarjevi učenci: Peter Andrej, Filip, Natanael in nazadnje Janez sam, ki nam tu piše, so bili v množici in budno opazovali Jezusov nastop. Opazovali so pa tudi reakcijo v množici in slišali marsikako opazko, ki je bila Jezusu v prid. Zapomnili so si tega in onega, kaj je rekel, in so take hoteli Jezusa priporočiti. Naj jih vzame med učence in apostole, kakor je sprejel Petra na pripo-

v beseah: Kaj je meni in tebi? Je le jezikovni izraz, ki pomeni: Pustiva to pri miru po človeško, bo že moj Oče v nebesih poskrbel. In ta je navdihnil Marijo tako, da je čudež kar "naročila".

### JEZUSOVA VELIKA NOČ V JERUZALEMU

Kafarnaum si je Jezus izbral za svoj dom od tega časa dalje. Njegovi "bratje" so bratranci in drugi sorodniki. Znan izraz iz sv. pisma. Ti so ga spremljali tudi v Jeruzalem, ko je prišla "pasha", judovska velika noč.

Za trgovanje in bančno poslovanje je bil v vnapnjih tempeljskih prostorih določen. Bilo je potrebno in samo po sebi dobro. Ljudje so si morali kupiti živali za daritve in menjati denar. Vemo pa, kako se tako poslovanje rado izmaliči v dobičkarstvo — nespodobno za Bogu posvečene prostore. To je Jezusa zbolelo, pograbila ga je sveta jeza in razgnal jih je.

Razgnal jih je — en sam tako množico. In ga niso prijeli. Tudi to je bilo po svoje čudež, vreden onega v Kani. Je morala prava nebeška oblast sijati iz oči Zveličarja, da so njegov nenadni nastop tako pohlevno sprejeli. Kaže, da niso ničesar podvzeli zoper njega, le strmeli so in se spraševali: Kdo pa je? Odkod taka oblast?

Ko se je razburjenje pomirilo, so judovski voditelji s tem vprašanjem stopili predenj: "Znameanje" so zahtevali. Moderno rečeno: Legitimiraj se. Pokaži izkaznico. Pa se je spet izkazalo, da jih ni bilo težko "nadmodritti." Odgovor jim je dal, skrivosten in prikrit: Nekoč bo od mrtvih vstal in to bo dovolj veljavna izkaznica. Razumeti niso mogli, tudi njegovi učenci še ne tedaj, vendar — spet so ga pustili na svobodi. Za tisti čas je morala biti dovolj močna "izkaznica" ta: Sam sem, nič nisem zastražen, vi imate tempeljsko stražo — pa mi ne mortete do živega. Ali ne uvidite, da me obdaja nadnaravna, nadčloveška moč?

ročilo Andreja, Natanaela na priporočilo Filipa itd.

Toda Jezus je videl globlje, bral je srca, ni poslušal samo besed. In je viden, da v tej hrupni množici ni globokih duš, ni sposobnega materiala za apostolski poklic. Tisti kos "vere", ki se je v mnogih pokazal, je bil še silno nerazvit, naravnost posveten, Jezus takim ni mogel "zaupati", ni izbiral med njimi nadaljnjih apostolov. Tudi s poedinci to potni navezel tesnejših stikov.

Tako je treba razumeti evangelistove besede: Jezus se jim ni zaupal...

# ORLOVSKI SPOMINI

## IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič  
(Nadaljevanje)

### Ponesrečeni "Prvi april."

RAČUN ZA BRADLJO JE BIL VEČJI kot smo zmogli, drugo smo obljudili na obroke. Pa tudi z obroki smo prišli v zadrego.

Sprožili so misel: Priredimo igro! Tako se rešimo zadrege. Izobraževalno društvo nima nobene igre v načrtu. Za dvorano in oder brezvomno dobimo farovško vežo.

Sklenjeno!

Klman predлага igro "Prvi april." Pesnik Anton Medved jo je spisal, gotovo ni slaba. Natisnjena je v Koledarju sv. Mohorja, vsak jo ima doma. Še prepisovati ne bo treba. Za smeh je in ljudje se radi smejejo. Ima sicer mešane vloge, moške in ženske — toda prav zato! Saj so nemšanih iger v Leščevju že dosti igrali. Treba vendar, da tudi na tem polju napredujemo. Ne smemmo zaostati za drugimi kraji. In dekleta pridobimo za orlovsko stvar!

Bravo! Klman govori izborno! Sprejeto!

Šli smo k župniku.

"Prosimo za vašo vežo in za oder Marijine družbe. Igrali bomo."

"Pojdite in si vzemite. Pa dobro napravite!"

"Hvala! — Poznate igro PRVI APRIL? V Koledarju je."

"Ne spominjam se. Sicer imam pa Koledar pri roki. Čakajte. — Res, tu je — Ampak igra ima tudi ženske vloge."

"Seveda! Saj dobimo dekleta. Treba nam je napredka."

"Hm! To je vse lepo. Toda jaz tega nikakor ne morem dovoliti. V svoji hiši ne. Morda me ne boste prav razumeli. Toda jaz vem, kaj delam."

"Gospod župnik, preberite igro. Popolnoma nedolžna je."

"Prav rad verjamem. Ali načelo je načelo. Obžalujem. Izberite si kaj drugega in zopet pride. Vse dobite."

Šli smo in imeli veliko posvetovanje. Klman ni odjenjal in je iztuhtal zanesljivo poroštvo. Tako smo mislili. Pa je odšlo k župniku novo odposlanstvo.

"Gospod župnik, dovolite, prosimo. Česa se bojite?"

"Česa se bojim? Nikogar nočem sumničiti. Dobре namene imate, ne rečem. Vendar — ponočne vaje, od daleč prihajate, mladi ste in ne preveč pametni. Pa tudi izkušenj nimate. Toda recimo, da veste, kaj je prav. Ali ljudje pri nas tega niso vajeni. Nastanejo govorice. Ugled tripi — vaš in moj. Res ne morem."

"Samo iz dveh sosednjih hiš bi igrali. Skoraj samo bratje in sestre. Vaje bodo doma, vsaj začetne. Starši bodo zraven. Kaj se more zgoditi, da bi prišli ljudem v zobe? Saj smo tudi sicer večkrat skupaj ob večerih, enkrat pri nas, drugič pri sosedovih."

"Dragi moj Klman, dobro si zamislil svojo reč. To ti moram priznati. Vendar poslušaj me še in razumi me prav. Ti ne veš, kar vem jaz. Dasi bi bilo v tem primeru vse v redu, kdo more vedeti, kako bi bilo drugič? In vendar, če se plaz sproži, kdo ga bo obdržal? Če dovolim enkrat, kako naj ubranim drugič? In kdo ve, v kakšnih okoliščinah bi prišla zahteva za naslednjo igro? Vididi, to je tisto. Taka reč mora prodirati polagoma. Naši ljudje so preveč starokopitni. Vedeti moraš, da si niti Orli še niste dovolj utrdili tal med ljudmi. Še vedno vas ne razumevajo, še vedno govore zoper vas. Ne vsi, pa mnogi. Treba je, da si pridobite ljudi z veliko previdnostjo. Če začnete že sedaj z mešanimi vlogami, bo to gotovo ne-previdnost, ki utegne mnogo pokvariti."

Nismo našli besed za ugovor, na licih nam je pa bral, da še nismo kaj prida prepričani. Neredil nam je še kar dolg govor o potrebi vzgoje naroda, ki je še jako pomanjkljivo vzgojen. Še vse preveč surovosti je v njem. Izobraževalna društva, Orli, pevski zbori, ljudski odri — silno veliko in hvaležno nalogo imajo, toda previdno mora vse iti svojo pot — itd. Zaključil je:

"Tudi pri nas se bodo igrale igre z mešanimi vlogami, tudi vi boste nastopali v njih. Vse pride. Ali za zdaj vam še enkrat in zadnjič rečem: poiščite drugo igro! Počakajte, da pride 'Prvi april' po naravnem potu na plan. Saj zdaj je šele avgust — tudi pratika našega kulturnega življenja v organizacijah ne kaže mnogo več. Vroče je še..."

Tako je zaključil gospod svoje "predavanje" z duhovito šalo.

Pod težo teh razlogov smo odšli brez nejevolje. Izbrali smo si Kržičeve igro "Novi zvon na Krtini" in jo igrali z dobrim uspehom. Za bradljo smo poslali v Prago zadnji obrok.

**Nov kaplan — nov predsednik**  
Kmalu po tistem smo izgubili predsednika. Naš

Misli, September 1962

gospod kaplan je bil prestavljen.

Skoraj nič nismo vedeli. Kar zmanjkalo ga je. Spogledali smo se in rekli: Škoda ga je. Kdo nam bo odslej predsedoval?

Naši ljudje za nikomer ne žalujejo, kadar odiče. Naj bo župnik, naj bo kaplan, učitelj, organist. Še dobro se jim zdi, da je večkrat spremembra. Je vsaj nekaj novega. Šele če jim nova moč ne ugaja, začno tožiti za onim, ki je odšel.

"Oh, onega je škoda! Ta je bil za nas!"

Kdo bo predsednik? Ali je potrebno, da je ravno kaplan? Zakaj ne kdo izmed nas?

Vendar smo dejali: počakajmo! Naj se izkaže, kakšen bo. Če si v naglici izvolimo nekoga izmed sebe, novi kaplan bo pa tudi naklonjen Orlom, mu že naprej damo nezaupnico. To bi ne bilo modro. Počakajmo!

Čudovito je, koliko upov in koliko bojazni je združenih s pričakovanjem novih dušnih pastirjev. Vsaj pri nepokvarjenem ljudstvu. Dočim se starejši bolj pečajo z ugibanjem o župniku, se mladina oklepa kaplana. Šolska mladež pričakuje v njem prijaznega kateheta, cerkvene mladinske

družbe vnetega in razumnega voditelja, pršvetna katoliška društva spretnega organizatorja.

Tu ima kaplan kot delavec za Boga in domovino najobširnejše polje. Sicer se zdi včasih nerodovitno in skrajno nehvaležno, vendar je v naših dneh tako tesno spojeno s kaplanskim poklicem, da se bo malokateri teh gospodov mogel brez škode odtegniti.

Tega se morajo zavedati tudi društva in organizacije, ki se snujejo pod katoliškim gesлом. Zato ne bodo nikoli smeles brez škode odrivati dušnih pastirjev. Naj bo duh časa še tako sovražen duhovništvu, naj je tudi v poedinih primerih duhovniku vtišnjen pečat krvide — naslov "katoliški" ne bo nekjer ostal dolgo čist in nedotaknjen, če ne bo stal v tesni zvezi z delavci v vinogradu Gospodovem.

To je večina naših kaplanov davno uvidela. Šli so na delo, kakršno jim je prinesla potreba časa. Zato je mogel rajni Evangelist Krek s ponosom pokazati na uspehe "svojih" kaplanov in je rad zaklical zborovalcem: Pojdite in delajte, kakor delajo naši kaplani!

Dalje pride.



## LETOSNI NOVOMAŠNIKI V SLOVENIJI

PRAZNIK SV. PETRA IN PAVLA je dal domovini letos naslednje novomašnike (poleg imena stoji ime župnije):

Drago Klemenčič, Štomaž, Franc Štekar, Kojško, Daniel Kaštrun, Preddvor, Ciril Merzelj, Primskovo, Adolf Mežan, Trebnje, Pavel Šporn, Kodeljevo, Jože Šuštarč, Semič, Janez Volč, Vrhnička, Marijan Zupanc, Rovte, Janez Žagar, Stara Loka, Anton Fakin, Majšperk, Marijan Rozman,

Gotovlje, Jože Šipoš, Pertoča, Anton Požar, Hrušica, Franc Prelc, Rodik, Bojan Ravbar, Dutovlje, Rafael Valenčič, Trnovo, Ilirska Bistrica, p. Bernard Jauk, Sv. Jurij v Prekmurju, p. Joahim Kunšek, Zabukovje nad Sevnico, p. Gabriel Recek, sv. Jurij v Prekmurju. Njihova poprečna starost je 25 let.

Največ rojakov ima med nami v Avstraliji gočovo Rafael Valenčič. Na sliki je prvi v zadnji vrsti od leve na desno.

# "NOVO ŽIVLJENJE STARIM MOJSTROM"

Pod gornjim nadpisom je avstralski mesečnik THE GOOD NEIGHBOUR objavil poročilo o našem rojaku Francetu Benku v Melbournu in njegovo sliko. Sliko prinašamo tu tako kot je, članek smo pa za naše bralce poslovenili. Doslej širša avstralska Slovenija pozna Franceta verjetno le po večkratni omembi v tipkariji p. Bazilija. — Ur.

UMETNOSTI RESTAVRATOR IZ JUGOSLAVIJE daje novo življenje starim mojstrom v Melbournu.

To je 46 let stari Mr. France Benko, vegetarijanec in učenec Yoge. V Avstraliji se je naselil leta 1956.

Mr. Benko je nedavno dovršil doslej največje delo v Avstraliji — restavriral je 40 starih slik v katedrali sv. Patricka v Melbournu. Ta naloga ga je zaposlila leto dni.

"Med delom rad poslušam godbo, posebno Wagnerjevo in Beethovenovo", je povedal poročevalcu, Dodal je: "Ne maram pa twista."

Mr. Benko je špecialist za restavriranje starej oljnatih slik, slikarij na lesu, dalje fresco slik, mozaikov, porcelana in poslikanega starega pohištva.

Preden je prišel v Avstralijo, je bil za restavratorka v Rijk-muzeju v Amsterdamu in antičnih muzejih v Hagu. Obnavljal je slike, ki so last kraljevske hiše na Holandskem.

V Jugoslaviji je bil vodilni restavrator v etnološkem muzeju v Ljubljani, Slovenija, in prav tako v Narodni Galeriji. Bil je tudi član Slovenskega zavoda za konserviranje starih spomenikov.

Mr. Benko je oženjen in ima hčerko Nino, 14 let staro. Hodi v High School v Essendon in je zelo dobra slikarica, tako trdi njen oče.

Ko France obnavlja stare slike, prevleče poškodovana mesta na slikarijah z monogimi plastmi, včasih do 30. Pri svojem delu uporablja do 40 različnih kemikalij.

Odkar je začel s tem delom, je v 20 letih restavriral nad 1,000 umetnin. Med drugimi naslednje:

porcelanasti čajni vrč dinastije Ming;  
stole Ludvika XIV;

slike holandskih, francoskih in italijanskih mojstrov;  
bakrene vase iz izkopanin v Italiji, Egiptu in Jugoslaviji.

V prvih letih po prihodu v Avstralijo je v prostem času slikal kulise za Slovenski Klub Melbourne.

Največje in najtežje delo je dovršil v gradu Dolenjskih Toplic v Sloveniji. Na novo je tam preslikal stare freske v ploskvi 300 kvadratnih yardov. Freske so izvirale in leta 1680, pa jih je pokvaril dež, ko so med drugo vojno v gradu razbili okna.

"Stati sem moral na odru in skoro ves čas gledati navzgor. Učinek je bil ta, da sem imel občutek zadovoljnega uspeha in — hrbet me je pošteno bolel", tako je zaključil France svojo zgodbo od tam.





## POROČA MISIJONAR

Stanko Podržaj, Chandernagore

FRANCE PREŠEREN V BENGALŠČINI. Kar verjeti nisem mogel, a je bilo res. V rokah sem držal bengalski prevod našega Prešerna! Čandernagorski univerzitetni profesor Šišir Čaterji (izgovori: Čaterdži) se je v Londonu seznanil s profesorjem Jankom Lavrinom, ki je seveda Slovenc. Za Angleze je prevedel našega Prešerna v angleščino, to itak tudi vi veste. Pri Lovrinu torej se je tudi naš Bengalec navdušil za Prešerna. Dvajset njegovih pesmi je prevedel v bangalski jezik in jih izdal v posebni knjižici, dodal je pa tudi angleški prevod iz Lovrinove knjige. Profesor Čaterji mi je knjigo podaril, jaz sem jo pa poslal v Cleveland prof. Janezu Severju, da jo bo lahko pokazal tistim, ki bi se zanjo zanimali.

MOJ VERNI STRAŽAR — naj tudi o njem kaj povem. Pred leti so mi izropali cerkev. Policijski nadzornik me je vprašal, če sem ponoči sam v hiši. Pritrdil sem, on je pa zmajal z glavo, češ da to ne sme biti. Dal mi je mladega tibetanskega pudeljna, da me bo stražil. Kakšen je? Drobni, dolgodlak, črn, jezljiv. Psica, ki ga je povrgla, je tako razdražljiva, da je imel nadzornik težave z ljudmi, ki so prihajali v njegovo hišo. Marsikoga je psica ogrizla. Ali bo tudi moj pudelj tak, ko odraste? S šolskimi otroci se je hitro sprijaznil, vseh 300, ki hodijo v našo farno šolo, ima rad. A če pride kdo drug v njegovo bližino, se njegova jeza kar noče poleč. Čez dan je privezan, ponoči varuje vrt in hišo. Zdaj se tatovi drže proč od nas. Ker so tativne v tej okolici kaj navadna stvar, moj pudelj pošteno zasluži tistih par kosti in krožnikov riža, ki jih dobi in z veseljem pospravi. Zdaj se ne bo več zgodilo, da bi tat misijonarja v spalnici z nožem čakal, kot je nekoč enega prejšnjih v tem kraju.

Misli, September, 1962

MOJ RDEČI KONJIČEK motorno kolo Ducati — mi že četrto leto uspešno služi. Seveda se včasih kaj potolčeva. Oni dan me ponoči neki "truck" popolnoma oslepil, da sem zavozil na vrh gramoznega kupa ob strani ceste, od tam se pa lepo zvrnil po kupu navzdol. Konjič je bil nekaj razbit in sem ga moral peljati do doma, sam se ni hotel več ganiti. Bolj neprijetno se je pa počutil tisti Bengalec, ki se je na veliki in najbojij prometni cesti nekako "pomeril" z našim bratom Lukonom. Ko je Bengalec frčal s svojega sedla, je menda od samega začudanja požrl umetno zobje.

NA PROMENADO tudi hodim, pa dostikrat na njej kaj pomisijonarim. Po celodnevnom hrušču v mestu kar dobro dene večerni mir in hlad ob reki Ganges. Še v francoskih časih so tam uredili tako lepo sprehejališče, da ga v vsej Indiji ni enakega. Dostikrat se grem tja prezračit pozno zvečer, ko so kavalirji in spremljevalke že odšli. Samo posamezne gruče univerzitetnih študentov morda še posedajo po travi. Poznajo me. Večkrat me ustavijo in vprašajo to in ono. Na primer: Father, kaj prav za prav človek v življenju hoče? Odgovorim mu: Srečo! Pa mi reče: Kako naj jo najde, ko je na svetu toliko gorja? Rečem mu: Zato pa mora imeti pogled obrnjen v onostranski svet. Srečo išče v večnosti, za to je ustvarjen. A tako, mi odgovori in zamišljen odide. Morda bo tako dolgo razmišljjal, da bo našel milost.

SOLO GRADIMO, VELIKO ŠOLO. Nekateri misijonski dobrotniki se čudijo, da njihove darove porabim za šolo. Zakaj ne zidate cerkve, sprašujejo. Pa je šola prav tako važna, če ne še bolj. Brez šole bi težko kda napolnili cerkev. A dobra šola strane velike vsote denarja. Prav lepo se priporočam za velikodušne darove, zakaj misijon brez temelja, ki ga postavlja šola, je majav in nima bodočnosti. Bog povrni vsem!

### DAROVI ZA MISIJONARJA P. PODRŽAJA

Slavko Štrukelj, Franc Pižent in M.T. po 1-0-0; Neimenovan pod šifro "JIM" je dal 5-0-0; Dobiček od tombole ob romanju v Fletington 5-10-0. Fani Štibilj 1-0-0.

Iskreno priporočamo p. misijonarja v nadaljnjo podporo.

# KAJ POMENIJO

## TE SLIKE ?

OB POGLEDU NA SLIKE smo bolj vajeni vprašati: Kaj kažejo? Vsaj nekdaj je bilo tako. Slike so kazale nekaj "iz življenja". Na njih smo srečavali predmete, ki smo jih lahko videli okoli sebe v naravi. Slike so nam tedaj nekaj "kazale."

Tu objavljene slike so "abstraktne". Zato se ne smemo spraševati, kaj "kažejo", kvečjemu: kaj pomenijo. Pa še to baje ni prav varno. Človek, ki tako vpraša, kljub svojemu previdnemu vprašanju išče v slikah neki "predmet." Tako iskanje pa v "abstraktnih" slikah ni na mestu, pravijo in nas učijo.

"Abstraktno" slikanje — le kaj naj bi to bilo? Poskusimo povedati!

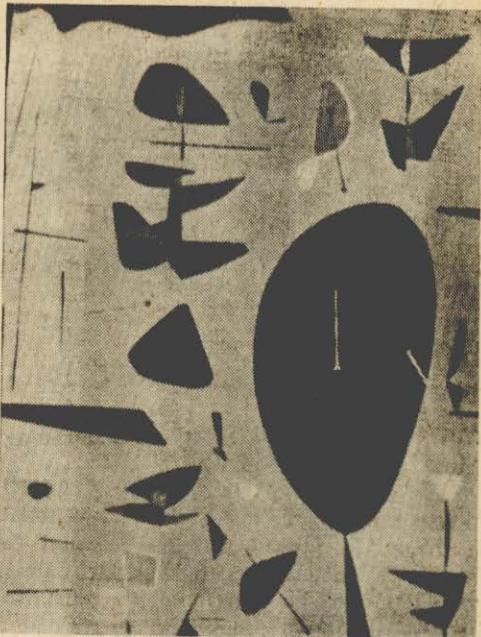
Ko je še veljalo "predmetno" slikanje, je bilo vprašanje, kako je slikar svoj predmet "zamislil." Po svoji zamisli ga je naslikal in o tem ali onem slikarju so dejali, da je sliko nekega predmeta "globoko zamislil."

Abstraktni slikar predmeta ne "zamisli" ampak ga — od misli! Abstrahirati se pravi po naše: odmisli. Misel beži proč od premeta, ostane samo "pojm." Zato bi se po naše menda reklo abstraktni slikariji: pojmovno slikarstvo.

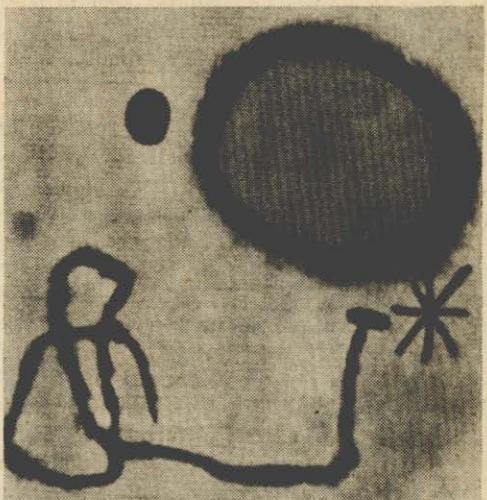
Ko smo te najbolj začetniške reči ugotovili ob pogledu na abstraktne slike — ali zdaj že lahko začnemo slike razlagati?

Zelo pogrešena misel! Kakor hitro začneš razlagati, boš trčil ob tak ali drugačen "predmet" — in že si pošteno zavozil! Abstraktno slikarstvo je in mora biti — ponovimo! — brezpredmetno, prav tako mora biti naše umevanje te vrste slik. Ko jih skušamo z glavo in sreem "zajeti", nas ne sme motiti kakoršnakoli predmetna predstava. Do umevanja nas sme voditi samo čista duhovnost, duševnost, nekak docela notranji svet. Če se v tak svetu ne moremo postaviti ob pogledu na abstraktno sliko, smo izgubljeni in bi bilo bolje, da smo se rodili nekaj sto let poprej. Bolje rečeno: da smo vsaj umrli že pred nekaj desetletji! Razlaganje slik takim ljudem nima pomena!

Abstraktno slikarstvo je namreč čisto poseben svet, golo notranje slikarjevo gledanje, brez zvezne z okolico v svetu, popolnoma neodvisno kraljestvo umetnosti. Vprašaj umetnika, kaj naj bi bilo, kar je naslikal. Odgovoril ti bo: Ničesar ne predstav-



Slikal Flamec Gustav Singer. Naslov: Čarovnik



Slikal Španec Joan Miro. Brez naslova.

Ta umetnik izjavlja:

Ne najdem razlike med slikarstvom in pesništvom.

Misli, September 1962



**"V ČRNEM KROGU."** Slikal Rus Vasiliј Kandinsky, pionir ruskega abstraktnega slikarstva, doma v Moskvi, umrl v Parizu 1.1944.



Slikal August Herbin, 80 let star. Naslov: **POLETJE**

Toda umetnik svari gledalca: Ne išči v sliki poletja! Je samo označba slike, da je ne zamešam z drugimi.

Ija, ničemur ni podobno, je nekaj popolnoma samostojnega, veljava sama v sebi.

Ce moreš dojeti, dojemi. Ce ne, pojdi svojo pot! Nikar se pa ne loti kritiziranja, zakaj samo osmešil se boš.

Samo ena vrsta kritike se je doslej izkazala, da je na mestu, in samo to kritiko so abstraktne slikarji — vsaj nekateri — tudi sprejeli. Sprva so namreč dajali svojim slikam "naslove". Morda je stalo pod njo napisano "Čarovnik" ali kaj takega. Toda čarovnik je vendar nekak — predmet! Kako more brezpredmetna slika imeti "predmeten" naslov?

Ta ugovor so slikarji prznali in po večini danes njihove slike nimajo naslova, ali pa tako abstraktne, kot je Rapotčev "Meditation on Good Friday." Meditacija res ni "predmet", za Good Friday bi se pa človek lahko prepiral, če je ali ne. Vsekakor je zelo nevarno dajati abstraktnim slikam naslove, zato jih dandanes res že kar opuščajo in slike označujejo le po številkah. Menda se doslej še ni nihče oglasil, ki bi skušal dokazovati, da številke niso abstraktne, odmišljene, pojmovne itd.

K pričujočim abstraktnim slikam bi bilo treba za boljše "pojmovanje" pripomniti, da so verjetno vržene na platno v različnih barvah. Teh barv seveda tu ne moremo "ponatisniti." Je pa gotovo, da barve tudi v abstraktrem slikarstvu igrajo mogočno vlogo, kdaj pa kdaj verjetno kar odločilno. Poleg črt, ploskev, krivulj itd. hoče slikar vdihniti sliki "pomen" tudi z barvami in napraviti na gledalca "vtis". Toda še vedno ne na njegovo gledanje z telesnimi očmi, ampak z duhovnimi...

Nič novega ne povemo, če omenimo, da je že marsikak gledalec stal pred abstraktno sliko in sikitil: Čuden zmazek! Kaj mu hočete, pač ni znal "notranje" gledati...

Sicer pa lahko še kaj več povemo. Resnična ali izmišljena storija se pripoveduje:

Živel je abstraktni slikar, ki je imel v svoji delavnici poleg slik obešeno platno, ob katero je brišal čopič, ko je izbiral barve. Nekoč so ga pozvali, naj slike pošlje na razstavo. Ko jih je s pomočjo svoje žene zbiral in zavijal, je po pomoti zašlo mednje — pomoto je napravila žena — tudi omenjeno platno. Slike so dospele na določen kraj, obstopili so jih postavljeni sodniki. Vse druge so ocenili kot manj vredne, nagrado je dobilo "obrisalno" platno, ki je bilo celo po prepričanju slikarja samega resničen "zmazek"...

Oprostite, g. Rapotec, storija je tako sočna, da je morala priti v ta članek. Kar je pa drugega v članku pogrešenega, pa napišite in pošljite popravek, dostavek, pojasnilo — ali kar hočete!



## KOTIČEK NAŠIH MALIH

*Uršičeve deklice pišejo iz Melbourna*

Moram povedati, kako smo veselje jaz in moji sestrični Jožica in Cvetka. Imamo novico za Kotiček. Po dolgih 6 mesecih se je naša mama zdrava vrnila iz bolnice. To pišemo vse tri skupaj.

Domov je prišla 29. avgusta. Cvetka ta dan ni hotela v šolo, je rekla da bo šla z atom po mamo. Ko sva medve z Jožico prišli iz šole, naju je mama že čakala na pragu. Objele smo se, se smejale in

jokale. Tudi večerja nas je že čakala, kajti zvečer bo treba iti na šolski "ball" in tudi me moramo nastopiti. Poprej smo se bale, kdo nas bo oblekel, če mame še ne bo domov. Pa je prišla prav za ta dan in smo bile zato še bolj vesele.

Na šolski prireditvi je bilo lepo. Le to nam je bilo žal, da naša učiteljica gdična Anica ni mogla priti, da bi nas videla. Naša mama in ga Mesarjeva sta rekli, da smo dobro plesale. Nastopala je tudi Mesarjeva Magda. Častite sestre so bile zadovoljne z nami.

Zdaj imamo počitnice in smo po ves dan pri mami. Pomaga nam pri pripravah za Slomškovo proslave, posebno Cvetki, ki je v igri pastorska Jérica in se mora dosti učiti. Vsak večer se skupaj učimo, potem pomolimo in gremo spat. Ko smo bile same, smo dostikrat pozabile večerno molitvico. Nismo pa pozabile Marijo prositi, naj izprosi zdravje naši mami. Ko smo hodile v slovensko šolo v Kew, smo pred podobo Marije Pomagaj prižigale svečke in zraven molile. In res je mama prišla domov tri mesece prej, kot so zdravniki napovedovali.

Zdaj smo zelo veselje in ata tudi. Ko tako sedimo okrog mame, ji najrajši zapojemo tisto znano:

Mamica je kakor sonček,  
srček njen je zlat,  
kakor žarek, ki posije  
od nebeških vrat.

Vse Kotičkarje lepo pozdravljajo *Uršičeve Majda, Jožica in Cvetka*.

## IZMENJAVA PISEM SLOVENSKIH OTROK

**POBUDA JE PRIŠLA IZ SLOVENSKIH TEČAJEV** v Argentini: Otroci naj stopijo v pismene stike z otroki na Koroškem, Goriškem in Tržaškem. Zamisel je krasna in vsega priznanja vredna. Kaj naj bi bolj povezovalo razkropljeno slovensko mladino po svetu, kot redno medsebojno dopisovanje?

Kako začeti, kako izvesti z uspehom tako popolnoma novo zamisel? Večina nas bi obstala nemno ob tem vprašanju in ne bi našla odgovora. Najbrž bi ga niti ne iskala, saj bi že vnaprej "vedela", da je nemogoč . . .

In vendar se je morallo nekomu posrečiti. Vidimo namreč zbirk takih pisem v tisku, kamor so zašla po posredovanju onih, ki so stvar zamislili. Napovedanih je še cela vrsta nadaljnjih. Kakšna so, naj pokažeta vsaj dva zgleda tudi nam v Avstraliji.

**Iz Argentine v Korotan**

**Dragi prijatelj —**

*Gotovo se boš začudil, ko boš prejel tole pismo, ki ti ga piše slovenski fantič iz daljne Argentine. Ime mi je Rudi. Star sem dvanajst let. Hodim v peti razred argentinske šole. Ob sobotah obiskujem slovensko šolo, kjer spoznavamo lepote Slovenije.*

*Imam pa tudi enega bratca, ki je mlajši od мене. Ime mu je Franci. Tu okoli nas je veliko slovenskih otrok. Naš dom je blizu slovenske Pristave. Na Pristavi imamo vsako leto več prireditiv, kjer se zbere do 2,000 Slovencev. Bratec in jaz z drugimi nastopava pri telovadbi. Je zelo lepo. Mi spadamo pod mesto Castelar, glavno mesto je pa tu Buenos Aires.*

**Misli, September 1962**

Je zelo veliko. Razen drugih zanimivosti ima tudi veliko pristanišče, kamor prihajajo ladje iz vsega sveta. Na drugem koncu, dokaj ven iz mesta, je pa veliko, zelo moderno letališče. Tam pristajajo letala najbolj modernih tipov. Bil sem že večkrat tam s starši. Od tam je zelo lep razgled.

Vidiš, dragi prijatelj, veliko sem ti opisal, sedaj pa želim, da še ti meni opišeš vaše življenje tam na lepem Koroškem. Gotovo si boš mislil: hm, kako pa ta fantič ve, da je tu lepo? Za to se moramo pa zahvaliti g. župniku Zaletelu, ki nam je kazal slike. Prisrčne pozdrave tebi in trojim domaćim!

Rudi Gričar, Zapiola 1833, Castelar

### Iz Korotana v Buenos Aires

Draga prijateljica:

Za twoje pismo, ki me je zelo razveselilo, se ti prisrčno zahvalim. Kako daleč imas tvo šolo? Upam, da nimaš tako daleč kakor jaz. Gospod Vinko Zalešek nam večkrat kaže slike o Argentini. Res, lepo je pri vas. Jaz hodim v nemško šolo, doma pa slovensko govorimo. Jaz hodim tudi v slovensko šolo, ki je zame sicer težka. Kako rada bi bila pri vas, ko ni snega. Pri nas ga je letos pol metra padlo. Upam, da si ti zdrava in twoji bratje in sestre tudi. Tudi ti pošiljam sliko (od birme), da me boš poznala. In tudi ti mi eno pošlji.

Prisrčno pozdravljam tebe in sestre in bratce in mamico in atka.

Cita iz Rut, Koroško

### KONCRTNA PRIREDITEV V PADDINGTONU

#### DOBRO USPELA

Bila je 18 avgusta v dvorani St. Francis cerkeve. Z uspehom smo prav zadovoljni.

Slovenska godba je nastopila z novimi točkami. Zdaj šteje 12 članov. Le vztrajno po začrtani poti, da bomo želi uspeh za uspehom!

Slovenski moški zbor: 20 pevcev. Peli so, da so vse pritegnili. Pevovodja g. Klakočer je mojster! Pevce kar okrog prstov ovija.

Igralska odrska družina, ki je nastopila z "Lažizdravnikom" pod režijo Ivana Koželja je žela polno mero odobravanja. Priznanje igralcem je spodbuda za vztrajno nadaljevanje.

Vmesne točke duetov, solov in otroških nastopov so ves program posebej popestrile. Pojavljajo se novi talenti, ki mnogo obetajo.

Obisk je bil nad vse dober. Dvorana premajhna, veliko premajhna. Bo treba misliti na večjo.

Vsem sodelavcem na odru, v dvorani in pri posrežbi iskrena hvala! — P. Odilo.



Ludvik Klakočer pili tenorje

V soboto 27. oktobra 1962 nas obiščejo

igralci iz Wollongonga z igro

#### "KRANJČIČEV JURIJ"

Vrnili bodo naš obisk pri njih. Podrobnosti v oktobrski številki. Za danes le toliko, da si bo vsak Sydneyčan zaznamoval gornji datum na svojem koledarju. Igra bo v cerkveni dvorani v Paddingtonu.

P. Oddilo.



# Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

## Službe božje

Nedelja 16. sept. (tretja v mesecu): Sv. Jožef, Leichhardt, ob 10:30.

Nedelja 23. sept. (četrta v mesecu): St. Patrick, Sydney, ob 10:30.  
Villawood, ob 10.

Nedelja 30 sept. (peta v mesecu):  
Wollongong, katedrala, ob 5.00 popoldne.  
Spovedovanje od 4.00 naprej. —

Ne pozabite na to  
svojo nedeljo!

Nedelja 7. oktobra (prva v mesecu): Blacktown ob 11.00

Nedelja 14. oktobra (druga v mesecu): St. Patrick, Sydney, ob 10:30

Vselej in povsod pred mašo priložnost za spoved.

## MESEC OKTOBER

Drugi Marijin mesec v letu, posvečen Kraljici sv. rožnega venca! Ne bo dolgo, ko bo napočil. Vsak leto sv. Cerkev posebej opozarja na ta mesec in naroča, naj vsak vernik vsaj ta mesec zmoli kako desetko rožnega venca, če že ne vseh pet desetk vsak dan.

Knjigo o FATIMI, ki je letos med mohorskimi iz Celovca, smo mnogi s premislekom prebrali, tako smemo upati. Naj ne gre mimo nas Marijin poziv, ki tako nujno naroča, naj pridno molimo rožni venec in tako pomagamo preprečiti strahote novega svetovnega požara. Kar pravilno so razumeli Marijino prikazovanja v Fatimi tisti, ki so vse fatimiske dogodke povili v kratko geslo: **Fatima ali pogin!**

Dovolj jasno je Marija povedala: Vzemite si k srcu moje svarilo, ako ne, boste sami odgovorni za posledice, ki bodo strahotne!

Letos imamo še poseben razlog, da si zapišemo mesec oktober kot rožnovenski mesec in pogledamo, kje je naš molek. Če smo ga izgubili, si si bomo še v teku septembra omisili novega in ga dali blagosloviti. V letošnjem oktobru se bo začel v Rimu veličastni **Vesoljni cerkveni zbor** pod papeževim vodstvom. Odprli ga bodo dne 11. oktobra. Za dober uspeh v prid vsej Cerkvi in vsemu krščanstvu sv. Oče prosi nas vse, da ne pozabimo — posebej moli!

## Romanje v Flemington dosti lepo

Vršilo se je v nedeljo 26. avgusta. Stotina se nas je zbrala v lepi novi cerkvi, nekaj manj pri družabnosti v dvorani. Pričakovali smo nekako toliko kot v maju (Rooty Hill), pa je videti, da oddaljeni kraji bolj vlečejo.

No, bilo je vseeno lepo. Hvala vsem udeležencem, posebji tistim, ki ste prispevali za pogostitev pri čajanki in z dobitki za tombolo. Kar je dobička, bo prejel misijonar p. Podržaj v Indiji. Naslednje romanje bo napovedano šele v oktobrski številki.

## Mesečni namen Slov. Molitvene Zveze

Da bi Slovenci doma in po svetu spoznali ter v sebi in narodu zatirali verske in moralne zablode, ki spodbujajo korenine našega naroda. Brezbožni komunizem je hudo krivoverstvo. Čezmerno hrepnenje po bogastvu, veselačenju in uživanju je huda moralna zmota. Iz tega izhaja tudi spolna razbrzdanost in posvetno pojmovanje zakonskega življencia.

Če hočemo svoji slovenski domovini DOBRO, iščimo najprej božjega kraljestva in njegove pravice na omenjenih področjih — in vse drugo nam bo navrženo.

## STARI IN MLADI

### Poročilo o desetem socialnem dnevnu.

SLOVENSKI SOCIALNI DELAVCI V ARGENTINI so 12. avgusta letos priredili svoj deseti socialni dan. Vršil se je v Buenos Airesu in to v centralni "Slovenski hiši" ob zelo lepi udeležbi z vseh strani ogromnega mesta in dežele. Razveseljivo je zlasti to, da je prišlo na zborovanje mnogo mladine.

Letošnji socialni dan si je dal nalogu, da naj se razpravlja o silno starem, pa vendar vedno aktualnem vprašanju: **Odnosi med starejšo in mlajšo**

**generacijo.** Morda bi kdo mislil, da to vprašanje za naše izseljenstvo ni kaj pomembno. Zelo bi se zmotil!

Dan se je pričel s sv. mašo za vse udeležence. V pridigi je g. Orehar poudaril, da je poglavitna vez ki naj premosti vsa nasprotja med starimi in mladimi — resnična krščanska ljubezen!

Nato so se navzočni zbrali v dvorani k predavanjem. Prvi je spregovoril kot predavatelj dr. Ignacij Lenček. Globoko je segel v staro borbo, ki se v vseh časih vrši med starim in novim, med staro in novo miselnostjo, med starimi in novimi roduvji. Je nekaj naravnega. Prava pot je tista, ki tradicije ne zaničuje, obenem pa ne zapira pogleda v novo bodočnost. Le po tej poti je mogoč napredok brez nepotrebnih motenj.

Namesto obolelega Rude Jurčeca je nato predeval dr. Tine Debeljak. Govoril je o borbah med starimi in mladimi v politični in kulturni zgodovini slovenskega naroda. Ustavl se je v letih 1848, nato v času "moderne" pred koncem 19. stoletja, prešel v čas tik pred prvo svetovno vojno in segel še v čas po vojni, ki je mnogo mladine v obžalovanja vrednem odporu zoper "staro" pognal v komunizem.

Nato je povzel besedo Marko Kremžar, ki je razpravljal o starih in mladih v izseljenstvu. Vzbulil je izredno zanimanje poslušalcev. "Golo obupavanje, da mladine ne razumemo, je prav tako brezplodno, kot trmasto zahtevanje, da ne sme biti razlik med starejšim in mlajšim rodom. "Ni res, da mladina nima drugega zanimanja kot za zabavo in veseljačenje. Sodelovanje z mladino se mora začeti v družini in nadaljevati v šoli in organizaciji. V taki skrbi za mladino je ključ do naše bodočnosti.

Po končanih predavanjih in debatah so zborovalci povzeli misli zborovanja in predavateljev v devetih resolucijah, na primer:

1. Življenje v družbi se stalno obnavlja, eni prihajajo, drugi odhajajo — ljudje se rodimo in umiramo. V danem trenutku so vedno prisotne tri generacije: mladost, zrelost, starost.

2. Sodelovanje med generacijami je v vsaki človeški skupnosti nujno potrebno. Brez tega sodelovanje ni mogoče urejeno življenje, ni zaželenega napredka, ni socialnega miru. Zato je dolžnost vseh in vsake generacije posebej, da to sodelovanje iščejo in ga uresničijo.

3. V vsakdanjem življenju je sodelovanje generacij dostikrat težko. Različnost okolja in dobe, v kateri se je posamezna generacija vzugajala, ji je tudi vtisnila posebno miselnost. Zato sodelovanje zahteva obojestransko žrtev, potrpljenje in odpuščanje.

4. Starejša generacija, ki je v dobi zrelosti ali tudi že starosti, naj resno skuša mlajši posredovati verska in narodna izročila preteklosti — tradicijo, delo in ustvaritev prednikov. Truditi se mora za urejeno življenje v družbi ter za take socialne, gospodarske, kulturne in nравne pogoje, da se bo mladi rod lahko času in potrebam primerno vzugajal, se usposobil za življenje in se obenem zavaroval pred razočaranji bodočnosti. Starejši rod mora znati potrpeti z revolucionarnostjo, nestrpnostjo in nepočakanostjo mladih. Uči naj jih delavnosti zlasti z zgledom, navaja naj jih, da bodo znali svoje mladostne sile usmerjati k idealom in stvaritvam trajne vrednosti.

I. t. d.



## NAJ V MIRU POČIVA!

Smrtno se je ponesrečil v Sydneu dne 23. avgusta sredi dneva v nezgodi z motorjem 26 letni

RUDI BELAK



Opoldne je prišel domov iz tovarne na južino k svoji ženi Zorki, s katero je bil poročen komaj pet mesecev. Vesel se je vračal na delo, pa se ni mogel dovolj spretno ogniti težkemu tovornemu avtu. Bil je pri priči mrtev.

Rajni je bil rojen trto na Kapelskem vrhu pri Radencih.

Na predvečer pogreba, v nedeljo 26. avgusta, se je zbralo nekaj rojakov ob rakvi v Newtownu k molitvi sv. rožnega venca. Pogreb z "requiem" mašo je bil iz cerkve sv. Franciška v Paddingtonu naslednji dan. Vse obrede je izvršil p. Odilo.

Rajnemu večni pokoj, žalujoči vdovi iskreno sožalje!

# Predor pod najvišjo Avstralsko goro

FR. ERPIČ

OBA NAŠA PONESREČENCA SLOVENCA, ki je bilo poročilo o njima v prejšnjih MISLIH, sta bila zaposlena pri gradnji predora, ki bo vezal jezero Eucumbene z električno centralo Murry I., od koder se bo voda odtekala v Murray River. Jezero Eucumbene je nastalo tako, da so tja speljali vode iz dveh rek: Snowy in Murrumbidgee.

Predor bo dolg nekaj čez 30 milj in bo speljan pod najvišjo goro avstralskih Alp — Kosciusko.

Vrtata ga dve gradbeni firmi: Utah in Theiss Brothers.

Utah prodira od Eucumbene proti Island Bendu in ima kontrakt za približno 18 milj, torej nekoliko nad polovico celotnega predora.

Podjetje Theiss Brothers ima nalogo prevrtati drugo polovico predora. Dela vrši s treh gradilišč. Eno gradilišče je Twins Camp blizu Geehi-ja. Od tu se vrta v smeri proti Island Bendu na eno stran, v smeri proti Bogong Creeku in Youngal Campu

na nasprotno starn. V Youngal Campu je pa zopet vrtanje v dve smeri: proti Twins Campu in Surge Tanku. Ta je oddaljen od Khancobana, na novo nastalega mesteca na meji med NSW in VIC, kakih 18 milj.

Na treh krajih: V Eucumbene, Island Bendu in Twins Campu so dela že v polnem teku. Vrtanje se vrši z modernimi stroji, ki jim pravijo "jumbo." Izdelali so te stroje v Združenih Državah. Dolgi so 60 čevljev, široki 20. Imajo tri dele. Možno jih je premikati na vse strani s pomočjo hidravličnega pritiska. Minerji nimajo drugega dela kot naravnati vzdove v zaželeno smer. V dobri uri izvrtajo ti stroji do 70 luknj, dolgih po 12 čevljev. Te luknje napolnijo z dinamitom in razstrele. Razdrobljeno kamenje pograbi nakladalni stroj. Nalaga ga v desetonske vozove. V treh minutah je voz poln. Z vsemi temi pripomočki se predor podaljša približno vsak dan za 80 čevljev.

Računajo, da bo v dveh letih vrtanje teh predorov končano. Delo ni hudo nevarno, vendar nezgodam vhod ni zabranjen. Prav verjetno je, da bo pred koncem polomljene še kaj kosti ali pa morda izgubljeno tudi kako življenje. Bog daj, da ne!

## REDKOKDAJ

Marija Brenčič

*Naša je dolina z grički  
ograjena.  
Mar zares ne vodi vanjo  
pot nobena?*

*Da! Po zemlji pot odprta  
je bolesti —  
sreča vanjo gre z neba po  
zlati cesti.*

*Iz oči bolest izvabi  
solze bridke;  
sonce na livade vsiplje  
zlate nitke.*

*Redkokdaj, a vendar včasih  
dežek lije  
na livade — za oblak se  
sonce skrije.*

*Redkokdaj, z vendar včasih  
v duše mlade  
droben žarek sonca — sreče  
se prikrade.*

## KDO MU LAHKO POVE?

ZDRAVKO VOLK, doma iz Trnovega pri Ilirski, je imel pred leti naslov: P.O. Cabramurra, via Cooma.

Oče Jožef in mati Ljudmila, Trnovo 61, že leta zaman čakata, da bi se jima oglasili.  
Kaj pravite?

## POZOR! POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

## HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma  
Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak  
VINKO A. LEVSTIK

*Izrezite in shranite!  
— Pišite nam za cene in prospekte!*



#### Naša prejšnja prireditev

KRESOVALI SMO. Nismo sicer zažigali kresov na kot nekoč doma, vendar je prav, da se spominjamo lepih prastarih slovenskih navad in običajev.

Lojze Kmetič nam je v pozdravnem nagovoru lepo razložil pomen kresovanja.

Miro Božičevič, znani mladi talent, nam je na harmoniko zaigral venček narodnih.

Moški zbor slovenskih pevcev s svojimi umetnimi pesmimi je izzval močan aplavz in val navdušenja. Veliko je pripomogla k uspehu dvorana ki je urejena izključno za koncerte.

Predsednik Lojze Košorok se je vsem nastopajočim lepo zahvalil in čestital z željo, da bi se še velikokrat sestali na takih prireditvah in pokazali še lepše uspehe.

Med prosto zabavo smo se zavretli ob zvokih godbe in se veselili lepega večera.

#### Častno članstvo

Za častna člana sta bila sprejeta v društvo g. Milton Jarvie in ga soproga. G. Jarvie je bivši polkovnik, župan predmestja Marrickville in poslanec za isti okraj. Člansko izkaznico in diplomo jima je izročil predsednik Lojze Košorok na njunem domu.

Naš častni član je bil po vojni kot višji častnik v zavezniški vojski na Koroškem direktor begunskega taborišča v Spittalu, kjer je v najtežjih časih živilo na tisoče Slovencev. Koliko je storil zanje, vedo povedati tisti, ki so doživljali. Pozneje je bil ravnatelj taborišča v St. Mary's pri Sydneu, kamor so prihajali prvi naši v Avstralijo. On je eden redkih drugorodcev, ki se zavzemajo za Slovence. Še danes, ko je že v svojem 72. letu, rad zaigra na klavir slovenske pesmi. Na mnoga leta!

#### Naslednja prireditev društva

SLOMŠKOVE STOLETNICE se želi društvo primerno spomniti. Slavila jo bo predvsem marioborska škofija in sicer v dneh 23. in 24. septembra,

Misli, September, 1962

ko bo poteklo sto let od njegove blažene smrti. Kaj je Slomšek bil in je **vsemu narodu**, tega se vsi zavedamo. Naše društvo hoče dati izraza tej zavesti.

V soboto 6. oktobra bo Slomškov večer v znameni PALINGS dvorani s programom na odru (**glej oglas!**) Nastopili bodo zopet naši najmlajši iz obeh Slomškovih šol in tudi razstavili svoja dela. Prav tako se moški zbor pripravlja za svoj ponovni nastop.

Pričakujemo, da se bodo rojaki zanimali za to našo prireditev in z obilno udeležbo izkazali čast velikemu možu našega naroda — **Antonu Martinu Slomšku**.

Odbor S.D.S.

9 Simmons St., Enmore

Tel. 51-81-24

## VABILO NA SLOMŠKOVOV VEČER

v soboto 6. oktobra 1962

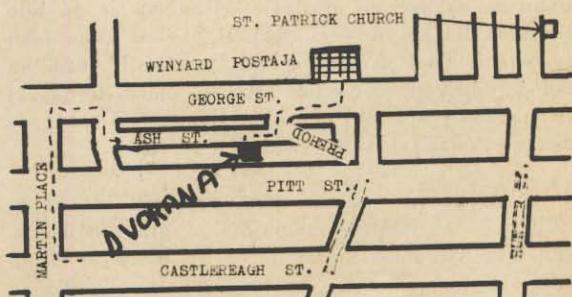
Primeren program na odru s petjem moškega zbara in otrok obeh Slomškovih šol.

Nato prosta zabava ob valčkih.

**Kraj:** PALINGS koncertna dvorana ASH St. blizu Vinyard postaje v mestu.

**Cas:** Začetek ob 7:30 zvečer.

**Slovensko društvo Sydney**





# Australiske slovenije

## NEW SOUTH WALES

**Gosford.** — Naj napišem majhno zgodbo iz našega kraja Dne 14. avgusta pride k nam popoldne človek hrvaške narodnosti, okoli 30 let star. Bil je brez beliča v žepu, lačen itd. Prihaja iz bolnice, kjer je bil 4 mesece zaradi nesreče. Z možem sva ga sprejela po domače kot lastnega brata. Povedal je, da je po poklicu mesar in pojde zjutraj v mesto, da nastopi službo, ki mu je že obljubljena. Postrežem mu in ostal je čez noč. Drugo jutro odide v mesto, proti večeru se vrne. Dobil je službo, zdaj mora najti stanovanje. Ponudiva mu, da lahko tu stanuje. Ves vesel ponudbo sprejme. Nato, naj mu naravnam uro budilko za 4 in tri četrt drugo jutro, ker mora zgodaj nastopiti službo. Naj ne vstajam zaradi njega, si bo sam napravil zajtrk. Pokažem mu, kje bo stvari dobil, nato gremo počivat. Drugo jutro sem slišala budilko, pa tudi našega gosta, kako se je sukal po kuhinji in končno odšel. Ko se je naredil dan, sva pa osupnila, ko ni bilo njegovih stvari nikjer več, pa tudi moje zapestne ure ne in seveda tudi ne denarja, ki sva mu ga v dobrini veri posodila. Nisva ga naznanila. Smilil se nama je, ko je prišel, še bolj pa, ko je odšel — izgubljena ovca, naj ji bo odpuščeno, Bog jo privedi nazaj! Njegovo ime je, vsaj tako ga je povedal, Anton Klapan. Pozdrav vsem, tudi njemu! — Angela Gruntar.

## POZOR PRED TEM PTIČKOM!

Gruntarjeva hiša v Gosfordu ni prva in najbržne zadnja, ki jo je ta "mesar" oblagodaril. Zelo "prijazno" storijo o njem bi lahko povedal urednik MISLI. Tudi pri njem je bil ta možakar za "mesarja", tudi njemu je kar veliko odnesel, tudi pri njem se ni kar nič poslovil... Ime mu je pa bilo tistikrat KLAPAR — najbrž si povsod kako črko spremeni. Tudi urednik ga ni "naznani", tudi on mu je odpustil — ampak tako ne more iti naprej in naprej, zato naj bo objavljeno SVARILO za druge! Pokažite mu te vrstice!

**Narrabeen.** — Danes sem prečitala MISLI in vidim, da od našega sinka ime ni prav napisano. Smo mu dali ime Ronald Jožef. In boter je Milan Babič. Upam, da boste popravili pomoto. Hvala!

— Helena Štolfa

**Paddington** — Drago Grlj je pravil, da so nekateri njegovi prijatelji ugibali, če je "ta pravi" ali ne, ko so brali poročilo o njegovi poroki v julijski številki. Bilo je nekoliko netočno. Torej še enkrat: Drago Grlj, rojen v Harijah pri Ilirski Bistrici, in Marija Brala iz Posedarjev sta se poročila v Paddingtonu. Priči: Mate in Angela Brala. —

P. Odilo.

## VICTORIA

**Melbourne.** — Moram povedati, da sem zelo nevoščljiva Mariji M. v Geelongu, ki je pisala v zadnje MISLI. Piše, da članke pod naslovom MOŽ & ŽENA nase obrača. Mora biti zelo mirna žena in imeti mora jako dobrega moža. Ko jaz berem tiste članke, pa samo na to mislim, kako bo moj mož spet vse name obrnil, če bere pred menoj ali za menoj. Tako dela vsak mesec: Na, tu imaš, to je prav zate! Zakaj bi potem še sama obračala nase, ko že mož to napravi? Pa res tisti dr. Trstenjak samo po ženskah udrihu. Kje ste vendar staknili njegovo knjigo, mora biti že pol stoletja stara. Če je naslov "Mož IN žena", bi ne smelo samo po ženskah padati. Tudi moški zaslužijo svoj del dobroih naukov in današnja enakopravnost zahteva, da bi jih tudi dobili. Poglejte, če je v tisti knjigi tudi kaj za poboljšanje moških in tisto natisnite. Rada bi že vendar enkrat pokazala mojemu možu in rekla: Na, Pepe, to je prav zate! — Marija N.

**PRIPOMBICA:** Trstenjakova knjiga pod naslovom "Mož in žena" je izšla kot redna knjiga za ude Družbe sv. Mohorja v Celju leta 1954. Ima podnaslov: Pet poglavij iz psihologije medčloveških odnosov. — Ur.

**Carlton.** — Kdor želi razne prevoze v Melbournu in okolici, naj kliče na telefon številko 34-3748. — Pozdrav.

**Carlton.** — Sestavil sem voščilo za mater v domovini in ga pokazal prijateljem. Nagovarjali so me, naj ga pošljem v MISLI. Glasi se:

Misli, September 1962

**MATI**, ne želi ti sin trpljenja,  
Ampak srečo, pokoj in veselje.  
Meni si življenje dala,  
Imela skrb, v nesreči zame si se bala.

Veselel tvoj god je zdaj pred vrati,  
Obilo hočem ti voščilo dati:  
Še mnogo zdravih let življenja,  
Čim več ljubezni naše naj te spreminja.  
In ne za mano se solziti,  
Moral v tuje kraje sem oditi.  
Zdaj daleč sem od tebe proč,  
A ljubezen je kot bila je nekoč.

God svoj praznjuj čim bolj lepo,  
Otrok ti tvoj želi tako.  
Domov hitim voščilo to poslati, da brala ga  
bo moja MATI.

Jože Grandovec

**Pascoe Vale.** — Avgustovo križanko sem rešil med tem, ko mi je gospodinja pripravljala večerjo. Sestavljačec križank, Mirko Rakušček, mora biti res požrtvovalen človek, saj tako delo vzame precej časa. Samo prelahke so njegove križanke. Reševetu ni treba brskati po atlasih in drugih knjigah. Naj skuša kaj težjega napraviti. Zelo mi je všeč "Upravnikov trošt" v zadnji številki. Take kitice so res lep "opomin" za zamudnike, da se mrajo odločiti in odriniti svojo funto. Če je kdo, ki ga kitice niso ganile, pošiljam upravnku za "trošt" funto za SKLAD. Pri prijatelju sem dobil na posodo knjigo "Po svetli poti", ki jo je spisal dr. Franc Jaklič. Je tako lepa in poučna, da se čudim, zakaj je bolj ne priporočate. — Lepo pozdravlja

Mirko Cuderman.

**Melbourne.** — Kulturne novice iz Melbournia. Slovenci nimamo dovolj pozitivnih dramskih del. Kot kaže, čas nam Talija še lep da čas ne bo naklonjena. Odkrili smo v Avstraliji že pesnike, ne pa modernih igropiscev. Iz teh razlogov se kulturna skupina SDM naslanja tudi na kulturne sporedne. Dosedaj so bili programi še dokaj dobrni, tudi lepo obiskani ter z zanimanjem gledani. Magija izvirnih stvaritev vabi v St. Bridges dvorano že svojo stalno publiko, čeprav še k nekaterim šibkim točkam. Člani amaterji SDM pričenjajo po dolgem času preganjati običajne težave na novo ustanovljene sekcije LIPA. Igralci mislijo tudi na gostovanje, morda celo v Sydneju in obratno, kar bi bilo dobro. Poprečno je bila do danes vsaka predstava še kar ognjevita, ponekod še neizdelana, a v splošnem razveseljivo zadovoljiva. Seveda so nekateri poedinci

samostojno izstopali ter zanimivo upodobili svoje odrske karakterje. Nagla igralska rast mladega zabavnega asambla zasluži vse priznanje in pozornost. Tretji Vesel večer je znova dokazal, da se za vztrajnostjo in zaupanjem v ljudi skrivajo zmeraj vesela presenečenja nad lepimi uspehi.

— Hugo Polh.

#### General Building Contractor

#### Paul Taut in žena Branka

4 Heydon Street  
Enfield, N.S.W.  
Phone UJ 5101

Se priporoča slovenskim rojakom za vsa  
stavbinska dela.

#### FRANCA UPRAVNIKU

Oh, pozabljin in star, seveda,  
upravnik res je ena zmeda!  
Saj Janez ni ta moj možiček,  
ime njegovo je Matiček!

To res pa je: Matiček in Franca  
oba sta strašna dva zaspanga.  
Pa zdaj sva se le prebudila,  
ko "pesem" naju je vščipnila.

Pošiljava Vam naročnino,  
tako iskano medicino.  
Zapište funt IN POL si v knjige,  
naj Vam zaflika košček brige.

Vdana Franca z Matičkom.

Phone 632-9951

#### Holroyd Furnishing Co.

403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

All kinds of Furniture — Floor Coverings —  
Awnings and Blinds — Glassware — Pottery — Drapery — Blankets — Sheets —  
Bedspreads — Nursery Furniture — Prams or Toys — All Electrical Appliances.

A. Poršek

# KAKŠNO BO ŽIVLJENJE LETA 1992?

(Iz "Amerikanskega Slovenca")

LETA 1930 SEM SLUČAJNO VIDEL film: "Can you imagine — living in 1992?"

V tem filmu je bilo zelo veliko novosti, marsikaj sem pozabil, toda od časa do časa mi pride kaj v spomin. Od takrat je sedaj 31 let. Sedaj je polovica teh let pretekla, ravno 31 let bo še treba, da pride 1. 1992. Pa že zdaj se vidi, kako dobro so bile zamišljene te "prerokbe". Na primer v filmu so bile hiše z ravnimi strehami, da lahko letalo nanje sede kot v garažo. Omenjeno je bilo, da ne bodo ljudi več pisali z imeni, ampak vsak človek bo imel svoje številke. Vse bo samo po "umarah". Da bo to prav lahko res, se vidi že sedaj. Vsak delavni človek ima svojo Social Security karto, zopet unijsko karto, bančna hranilna knjižica ima številko, sedaj so začeli tudi čekovni račun zaznamovati s številkami, driver's licence ima svoje "umare". Telefonske številke so čezdalje večje. Cerkvene kuverte so na umarah. Pred nekaj dnevi je bilo poročano, da bo vlada preuredila sistem, da bo vsak davkopalčevalec označen s svojo Social Security številko in ne s posebno številko kot dosedaj. Dandanes je vse zabeleženo in zaznamovano v številkah, torej je prav lahko mogoče, da bodo v doglednem času prišli do ideje, da naj ima vsak človek eno gotovo številko, v kateri bo vse zapopadeno, kot spol, pleme, kraj in letnica rojstva in posebne osebne številke. Zdi se morda malo komplikirano, toda res je, da se čedalje bolj obdajamo s številkami. Inflacija povzroča večje cene, večje obresti, večje denarne številke. In kot izgleda, če bodo v desetih letih ljudje leteli na luno, bodo daljave vse v visokih številkah. Ravno sedaj so izračunali, da je zadnji astronaut Grissom letel v hitrosti 5280 milj na uro. Torej je zelo verjetno, da bodo živeči ljudje same "umare" v letu 1992 ali pa morda še prej. To bodo "špasi", ko se bosta n. pr. srečali kje dve materi, pa bo prva vprašala drugo: "Kako pa kaj otroci? Koliko jih imaš?" Pa bo rekla druga: "O, imam dva sina, čakaj da pogledam!" Rekši bo odprla svoj "purse" in vzela ven karte. "Moj starejši sin 98765432 je sedaj pri vojakih, ravno sinoči je telefoniral z Venere, da so tam gori na manevrih. Drugi sin, 99873210, je pa sedaj v Neptunski šoli pod Pacifiškim morjem. Ne vem, zakaj mu je tega treba, pa morda bo tam doli dobil 'globoko' znanje. Kako pa kaj ti?" "Oh, veš, vse bi bilo še kar dobro, toda preglavico mi dela

hči, čakaj no, moja hči — 78995641, se je pa mislila omožiti, zdaj pa ne vem, če bo kaj, saj veš, ko je pa vse tako neumno dandas — te neumne umare. Poslala je svojo umaro na zakonski urad in njen ženin je moral poslati svojo tudi, zdaj bo pa tista mašina izračunala, če bo to primeren par."

V tistem filmu je bilo tudi to, da bodo poroke dovoljene samo, če bodo številke ženina in neveste znanstveno pokazale, da bosta skupno napravila pravi račun. Saj že sedaj včasih vidimo na televiziji, kako pripeljejo mlad par, ki ga je izbrala "mašina". V tistih astronomskih letih bo za človeka gotovo največja sramota, če mu bo kdo rekel, da je "ničla". Mislim, da do takrat bo pa že marsikateri izmed nas "prah in pepel".

Paul Laurich.

## NAPRODAJ IMAM ZEMLJIŠČE

Vogelna stavbena parcela, prednja stran 80 čevljev. V neposredni bližini železniške postaje Schofields: Carman Street, nedaleč od Blacktowna.

Ugodna cena: £ 700-0-0.

Plačilni rok: eno leto po dogovoru. Pisite na naslov:

Milan Strniša

Hostel, Micholson Pde,  
CRONULLA, NSW.

## DVE SOBI ZA SAMCE

Ogled vsak dan od ponedeljka do petka od 8. — 3:30.

Ob sredah od 8. — 9. PM, sobote in nedelje ves dan.

Družina TOPIČ, 12 Junction St.,  
Marrickville

## HISNIM POSESTNIKOM IN STAVBENIKOM

ZA VESTNO IN HITRO BARVANJE HIS IN STANOVANJ  
SE OBRANITE NA SLOVENSKO PODJETJE

# KOBAL BROTHERS

PAINTERS & DECORATORS  
9 Simmons St., Enmore (Sydney) NSW

PETNAJSTLETNA PRAKSA VAM JAMČI ZA DOBRO OPRAVLJENO DELO KOT STE GA BILI VAJENI DOMA. CENE ZA VSA DELA PO DOGOVORU. PIŠITE NA GORNJI NASLOV ALI TELEFONIRAJTE:

51-8124 (od 7. — 8. zjutraj in po 5. popoldne)

71-9054 (od 5. do 8. zvečer)

ČE HOČETE MOJSTRSKO DELO, SE OBRNITE NA MOJSTRE! NOBENO DELO NAM NI PREMAJHNO, NOBENO PREVELIKO. NAŠE GESLO: POŠTENO DELO ZA POŠTEN DENAR!

## NADALJNJI DAROVI ZA SKLAD

£ 2-0-0: Ivanka Pohlen;

£ 1-0-0: Vida Hrdliczka, Franc Nusdorfer, Henrik Juriševič, Mirko Cuderman, Emil Benko, Karla Twrdy;

£ 0-10-0: Miro Colja, Alojz Žagar, Franc Mat-

jašič, Rafael Turk, Julka Pavlič, Anton Šajn, Stane Plaznik, Neimen., Ivan Arzenšek, Branko Tavčar, Jože Dekleva, Nežika Prešeren, Franc Koren, Helena Dolinar, Pavel Cenčič.

Ponovna prisrčna hvala vsem — in nadaljnjam!

SLOVENCEM V VICTORIJI  
SE PRIPOROČA

*Paul Nicolitch*

PHOTO "OK"

108 GERTRUDE ST., Tel.: JA 5978  
FITZROY, N. 6 MELBOURNE

ADVOKAT — SOLICITOR

I.S.D. RAKIN

141 William St., Kings Cross

Tel. 31-56-32

Strokovnjak za jugoslovansko pravo,  
svetovalec v vseh zadevah.

Stranke sprejemam vsak dan od 8 — 6,  
ob sobotah in nedeljah od 8 — 12

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA SLOVENSKO TVRDKO:

# Dr. J. KOCE

Tel. 28-2311  
87-3854

G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.  
(196 William St., Perth, W.A.)

Tel. 28-2311  
87-3854

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVĐARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJSNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.  
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.  
Tel. 65-9378

## DARILNE POŠILJKE

Živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd)

## Z A S V O J C E V D O M O V I N I

pošiljka tvrdka

# STANISLAV FRANK CITRUS AGENCY

68 ROSEWATER TERRACE

O T T O W A Y, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA —  
so značilnosti našega posovanja.

Se priporoča Stanislav Frank